

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**  
DOTYCZĄCA PROJEKTU  
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO  
**„REJON ULICY WYSOKIEJ” W POZNANIU**

**AUTOR OPRACOWANIA**

MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

**KONSULTACJA W ZAKRESIE AKUSTYKI**

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA  
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, MAJ 2021 R./WRZESIEŃ 2021 R.\*

\* PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

## SPIS TREŚCI

|                             |                                                                                                                                                                                                 |           |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1.</b>                   | <b>WPROWADZENIE .....</b>                                                                                                                                                                       | <b>3</b>  |
| 1.1.                        | Informacje wstępne.....                                                                                                                                                                         | 3         |
| 1.2.                        | Podstawy formalno-prawne opracowania .....                                                                                                                                                      | 3         |
| 1.3.                        | Cel i zakres merytoryczny opracowania .....                                                                                                                                                     | 3         |
| 1.4.                        | Wykorzystane materiały i metody pracy .....                                                                                                                                                     | 4         |
| <b>2.</b>                   | <b>CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO .....</b>                                                                                                                                | <b>7</b>  |
| 2.1.                        | Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu .....                                                                                                                                          | 7         |
| 2.2.                        | Rzeźba terenu.....                                                                                                                                                                              | 8         |
| 2.3.                        | Budowa geologiczna i warunki gruntowe .....                                                                                                                                                     | 8         |
| 2.4.                        | Zasoby naturalne .....                                                                                                                                                                          | 8         |
| 2.5.                        | Gleby .....                                                                                                                                                                                     | 8         |
| 2.6.                        | Warunki wodne.....                                                                                                                                                                              | 9         |
| 2.7.                        | Szata roślinna i świat zwierzęcy .....                                                                                                                                                          | 9         |
| 2.8.                        | Klimat lokalny .....                                                                                                                                                                            | 10        |
| 2.9.                        | Jakość powietrza atmosferycznego.....                                                                                                                                                           | 11        |
| 2.10.                       | Klimat akustyczny.....                                                                                                                                                                          | 13        |
| 2.11.                       | Jakość wód.....                                                                                                                                                                                 | 15        |
| 2.12.                       | Dziedzictwo kulturowe .....                                                                                                                                                                     | 16        |
| <b>3.</b>                   | <b>ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY .....</b> | <b>16</b> |
| <b>4.</b>                   | <b>INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.....</b>                                                                                                                            | <b>19</b> |
| 4.1.                        | Cel opracowania projektu planu .....                                                                                                                                                            | 19        |
| 4.2.                        | Ustalenia projektu planu .....                                                                                                                                                                  | 19        |
| 4.3.                        | Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....                                                                                                                                     | 23        |
| 4.4.                        | Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....                                                                                                    | 24        |
| <b>5.</b>                   | <b>CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM .....</b>                                                                                                | <b>25</b> |
| <b>6.</b>                   | <b>PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....</b>                                                                                                                     | <b>28</b> |
| 6.1.                        | Oddziaływanie na powierzchnię ziemi .....                                                                                                                                                       | 28        |
| 6.2.                        | Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne .....                                                                                                                                          | 29        |
| 6.3.                        | Oddziaływanie na zasoby naturalne .....                                                                                                                                                         | 30        |
| 6.4.                        | Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta.....                                                                                                                       | 30        |
| 6.5.                        | Oddziaływanie na krajobraz.....                                                                                                                                                                 | 31        |
| 6.6.                        | Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny.....                                                                                                                                  | 33        |
| 6.7.                        | Oddziaływanie na klimat akustyczny.....                                                                                                                                                         | 35        |
| 6.8.                        | Oddziaływanie na ludzi .....                                                                                                                                                                    | 40        |
| 6.9.                        | Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne .....                                                                                                                                 | 41        |
| 6.10.                       | Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 .....                                                                                                                             | 42        |
| 6.11.                       | Oddziaływanie transgraniczne .....                                                                                                                                                              | 43        |
| <b>7.</b>                   | <b>PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....</b>          | <b>43</b> |
| <b>8.</b>                   | <b>ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU .....</b>                                                                                                                  | <b>44</b> |
| <b>9.</b>                   | <b>STRESZCZENIE I WNIOSKI.....</b>                                                                                                                                                              | <b>44</b> |
| <b>ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE</b> |                                                                                                                                                                                                 |           |
| 1.                          | Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania                                                                                                                  |           |
| 2.                          | Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w stanie istniejącym w roku 2017                                                       |           |
| 3.                          | Zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w stanie istniejącym w roku 2017                                                        |           |
| 4.                          | Oświadczenie autora prognozy                                                                                                                                                                    |           |

## **1. WPROWADZENIE**

### **1.1. Informacje wstępne**

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXXIV/780/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 5 lipca 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu.

Planem miejscowym objęty został obszar o powierzchni 3,5 ha, ograniczony następującymi granicami: ul. B. Krysiwicza, ul. Piekary, ul. Św. Marcin, ul. Wysoką, ul. R. Szymańskiego, wraz z ul. B. Krysiwicza i ul. Piekary oraz fragmentem ul. Św. Marcin.

Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w ścisłym śródmieściu Poznania i odznacza się znaczną intensywnością zabudowy.

W granicach proponowanego planu znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, w tym kościół parafialny pw. św. Marcina przy ul. Św. Marcin 13 (decyzja nr A 150 z dnia 25.02.1931 r.), Zespół Szpitala Dziecięcego św. Józefa z kaplicą pw. św. Józefa i Domem Zgromadzenia SS. Miłosierdzia przy ul. B. Krysiwicza 7/8 (decyzja nr A 478 z dnia 26.02.2003 r.) oraz kamienica przy ul. Krysiwicza 5 (decyzja nr A 314 z dnia 17.09.1991 r.).

Obecnie na omawianym terenie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowy przebieg granicy projektu mpzp na tle zdjęcia lotniczego przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

### **1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania**

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

### **1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania**

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.447.2020.PW.1 z dnia 15.12.2020 r.,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-9011.2.246.2020.KL z dnia 11.12.2020 r.

#### 1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

##### Literatura:

- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia, PTPN, Wyd. Mat.-Przyr., Poznań 1961,
- Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., *Klimat obszarów zurbanizowanych*, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990,
- Przyroda miasta Poznania, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2009,
- Wśród zwierząt i roślin, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

##### Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000,
- Baza danych glebowych w skali 1:5 000, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-d-1, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013-2017 r.

##### Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2021 poz. 741, tekst jednolity),

- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2021 r., poz. 624, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2020 r., poz. 282, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. 2020 poz. 1333 tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, tekst jednolity ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM<sub>10</sub> oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM<sub>10</sub>* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. *w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM<sub>10</sub> oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM<sub>10</sub>”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. *w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”*,
- Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których*

*emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.).*

#### Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatewicza, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z o.o., Warszawa, sierpień 2007,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG, PIB, Warszawa, listopad 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2021 r.,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Wyniki badań wskaźników geofizycznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych, 2019, <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html>.

#### Inne źródła:

- wizja terenowa (kwiecień 2021 r.)
- <http://poznan.wios.gov.pl/>
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://crfop.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <https://polska.e-mapa.net/>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

## **2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**

### **2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu**

Obszar objęty projektem planu położony jest w centralnej, śródmiejskiej części Poznania. Jego granice wyznaczają: ul. B. Krysiwicza, ul. Piekary, ul. Św. Marcin, ul. Wysoką, ul. R. Szymańskiego, wraz z ul. B. Krysiwicza i ul. Piekary oraz fragmentem ul. Św. Marcin. Ponadto w ul. Święty Marcin przebiega trasa tramwajowa.

Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w ścisłym śródmieściu Poznania i odznacza się znaczną intensywnością zabudowy.

W istniejącym zagospodarowaniu terenu przeważa średniowysoka, zwarta zabudowa miejska w postaci kamienic mieszkalno-usługowych, częściowo o charakterze zabytkowym. W części kamienic zlokalizowanych w granicach projektu planu, którym towarzyszą uszczelnione, niezabudowane powierzchnie wewnętrznych podwórek, prowadzona jest działalność handlowo-usługowa, hotelowa, gastronomiczna, użyteczności publicznej itp. W obrębie podwórek zlokalizowane są zazwyczaj garaże, przybudówki lub małe prowizoryczne budynki gospodarcze.

W granicach analizowanego projektu planu znajduje się także zabudowa usługowa, w tym kościół parafialny pw. św. Marcina zlokalizowany przy ul. Św. Marcin (obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A 150 z dnia 25.02.1931 r.), Zespół Szpitala Dziecięcego św. Józefa z kaplicą pw. św. Józefa i Domem Zgromadzenia Miłosierdzia przy ul. B. Krysiwicza (obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A 478 z dnia 26.02.2003 r.) (w tym m.in. Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu – jeszcze) oraz biurowiec przy ul. Piekary 7, a także hotel Desilva Premium Poznań zlokalizowany przy ul. Piekary 5.

Na niezabudowanym narożniku ulic św. Marcin i Piekary funkcjonuje parking gruntowy dla samochodów, od strony ul. Piekary zlokalizowanych jest kilka obiektów handlowych (w formie niewielkich, tymczasowych pawilonów), natomiast wzdłuż ul. św. Marcin sezonowo rozstawiane są ogródki gastronomiczne i food track-i. W granicach proponowanego planu znajdują się jeszcze dwa inne parkingi, zlokalizowane przy ul. Krysiwicza i ul. Wysokiej.

Przez obszar objęty granicami projektu planu przebiegają sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: istniejąca sieć gazowa, sieć ciepła, sieć kanalizacji sanitarnej (ogólnospławnej), sieć wodociągowa, a także istniejąca sieć kablowa SN i linia telekomunikacyjna.

Obszar objęty granicami projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu stanowi część układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A231 decyzją z dnia 14 marca 1980 r.

Analizowany obszar sąsiaduje przede wszystkim z terenami zwartej zabudowy śródmiejskiej, a także mniej licznej zabudowy usługowej, jak zlokalizowana od strony ul. św. Marcin galeria handlowa (Galeria MM), czy trzy 15-kondygnacyjne wieżowce zlokalizowane po zachodniej stronie ul. Piekary. Od północnego-wschodu (w rejonie zbiegu ulic Wysokiej i R. Szymańskiego) obszar projektu planu sąsiaduje z placem Wiosny Ludów, natomiast od południa – od strony ul. Ogrodowej z terenem zieleni urządzonej – parkiem im. J.H. Dąbrowskiego, zajmującym dość znaczną – jak na warunki śródmiejskie – powierzchnię.

## 2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski<sup>1</sup> obszar projektu planu położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51), który stanowi część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5).

Obszar położony jest w zasięgu równiny erozyjnej wód roztopowych, która jest formą geologiczną pochodzenia wodnolodowcowego. Granice tej denudacyjnej formy terenu wyznaczają długie stoki wysoczyzny morenowej stąd teren objęty opracowywanym planem posiada duże nachylenie w kierunku wschodnim.

Obszar projektu charakteryzuje się spadkiem powierzchni od północnego zachodu – przy zbiegu ulic Piekary i św. Marcin z poziomu 74,8 m n.p.m. – w kierunku wschodnim – przy zbiegu ulic Wysokiej i R. Szymańskiego, gdzie osiąga poziom 61,9 m n.p.m.

Zaznaczyć należy, że obecne ukształtowanie terenu jest wynikiem przekształceń rzeźby terenu spowodowanych działalnością człowieka (prowadzoną na przestrzeni kilku wieków), obejmujących następujące po sobie historyczne etapy rozwoju miasta Poznania.

## 2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”<sup>2</sup>, na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. na całym obszarze projektu planu zalegają nasypy (budowlane i niebudowlane) pochodzenia antropogenicznego. Grunty nasypowe są zróżnicowane pod względem składu granulometrycznego i pochodzenia materiału. Nasypy zostały zdeponowane w różnych obszarach miasta w różnym czasie, przy czym najstarsze osady pochodzą z XI w. Nasypy stare są zagęszczone i mogą być dostatecznym podłożem budowlanym, jednak ze względu na ich zróżnicowany skład i wiek (nierównomierne zagęszczenie), w przypadku posadowienia nowych obiektów budowlanych wymagają każdorazowo szczegółowych badań geologicznych. Nasypy znajdują się zawsze w stropie profilu, leżą na różnego rodzaju gruntach rodzimych. Najczęściej są to grunty bardzo zróżnicowane o niejednorodnym stopniu zagęszczenia. Na głębokości 4-5 m p.p.t. w budowie geologicznej obszaru opracowania występują plejstoceńskie gliny zwałowe zbudowane z glin, piasków gliniastych z domieszką pyłów i piasków.

Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych, analizowany obszar projektu planu charakteryzuje się występowaniem warunków ograniczonych i przeciętnych dla zabudowy<sup>3</sup>.

## 2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin<sup>4</sup>, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)<sup>5</sup>, gruntów leśnych<sup>6</sup>.

## 2.5. Gleby

Na całym obszarze objętym projektem analizowanego planu miejscowego, z uwagi na istniejące intensywne zainwestowanie znajdują się grunty zabudowane (B)<sup>7</sup>.

Gleby na terenach silnie zurbanizowanych, a do takich należy analizowany obszar, charakteryzują się bardzo dużym stopniem przekształcenia ich naturalnych właściwości. Niekorzystny wpływ na zmianę ich właściwości fizycznych i chemicznych ma wiele procesów związanych

<sup>1</sup> Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

<sup>2</sup> Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-1

<sup>3</sup> Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-1

<sup>4</sup> <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

<sup>5</sup> <https://geolog.pgi.gov.pl/>

<sup>6</sup> <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

<sup>7</sup> mapa glebowo-rolnicza



z działalnością człowieka. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszczanie warstw, zmianę sposobu użytkowania, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym.

Tego typu zmiany występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów i innych elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby.

Należy również wspomnieć, iż gleby antropogeniczne, poza obecnością zanieczyszczeń fizycznych (tj. żwir, gruz i inne materiały wykorzystywane przy realizacji inwestycji), stosunkowo często wykazują również obecność metali ciężkich oraz węglowodorów pierścieniowych. Zgodnie z „Atlasem geochemicznym Poznania i okolic”<sup>8</sup> gleby w obrębie obszaru opracowania charakteryzują się odczynem alkalicznym (pH 7,4–9,3).

## 2.6. Warunki wodne

Obszar projektu planu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Na całym analizowanym terenie nie występują ciek i zbiorniki wodne.

W granicach opracowania występują w głównej mierze podziemne wody plejstoceńskie i holoceniowe. Średnia głębokość zalegania I zwierciadła wody gruntowej wynosi powyżej 4,5 m p.p.t. Zwierciadło ma charakter swobodny, a głębokość jego zalegania zależy w dużej mierze od stanów wody w pobliskiej Warcie oraz w innych ciekach.

Poziom wodonośny trzeciorzędowy związany jest z utworami piaszczystymi miocenu i występuje na terenie całego Poznania. Jest poziomem subartezyjskim, napiętym przez nieprzepuszczalną warstwę ilów poznańskich, którego zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości od kilku do kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej<sup>9</sup>, cały analizowany teren znajduje się w zasięgu jednostki 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o średniej miąższości przekraczającej 40 m. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, iły poznańskie o zmiennej miąższości), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczenia głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypiły w oknach hydrogeologicznych.

Powołując się na informacje zawarte w Atlasie geologiczno-inżynierskim, pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje przeważnie na głębokości 10-15 m p.p.t., jedynie w rejonie ul. B. Krysiowicza występuje ono głębiej (15-20 m p.p.t.)<sup>10</sup>.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Analizowany obszar nie jest również położony w zasięgu stref ochronnych ujęć wód, dla których Prawo wodne ustanawia ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wód.

## 2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Szata roślinna terenu objętego ustaleniami projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu jest niezwykle uboga, przede wszystkim z uwagi na skalę trwałego przekształcenia terenów zlokalizowanych w granicach projektu mpzp (duża intensywność zabudowy i zapieczętowanie powierzchni) oraz lokalizację w ścisłym centrum miasta.

<sup>8</sup> Lis J., Pasieczna A., PIG Warszawa 2005

<sup>9</sup> Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),

<sup>10</sup> Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-1

W granicach omawianego terenu występuje intensywna zabudowa kubaturowa, której towarzyszą trwale uszczelnione powierzchnie (zabetonowane podwórza, chodniki, podesty itd.), z niewielkimi skrawkami przepuszczalnego gruntu, praktycznie uniemożliwiające rozwój pospolitych gatunków roślin. Zieleń obszaru opracowania stanowią więc głównie rośliny ozdobne posadzone w donicach, korytkach, rzadziej w gruncie, pełniące wyłącznie funkcje dekoracyjne. Skład gatunkowy tych roślin może ulegać zmianom.

W chwili obecnej, w zasadzie jedynym większym terenem umożliwiającym infiltrację wód opadowych i roztopowych do gruntu, zagospodarowanym zielenią, jest niewielki teren zieleni przykościelnej, ograniczony od północy budynkiem kościoła św. Marcina, natomiast od południa dochodzący do ul. Wysokiej. Na terenie tym oprócz powierzchni zadarnionej występują drzewa iglaste i liściaste z następujących gatunków: klon zwyczajny (*Acer platanoides*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), jodła kalifornijska (*Abies concolor*), sosna czarna (*Pinus nigra*), cis pospolity (*Taxus baccata*), miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba*), sumak octowiec (*Rhus typhina*), grusza (*Pyrus sp.*), bożodrzew gruczołowaty (*Ailanthus altissima*), a także zimozielone krzewy.

Grupa zadrzewień porasta również fragment gruntowego parkingu zlokalizowanego po południowej stronie ul. Wysokiej. Rosną tu: robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*), klony pospolite (*Acer platanoides*) i ałycze (*Prunus cerasifera*). Rozmiary drzew świadczą o ich stosunkowo młodym wieku, natomiast rozlokowanie na terenie wskazuje, że są to najprawdopodobniej samosiejki. Na szczególną uwagę zasługuje rosnący na terenie parkingu okazały jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) o obwodzie pnia wynoszącym 232 cm. W jego sąsiedztwie (na terenie prywatnej posesji) znajduje się drugi jesion wyniosły o podobnych rozmiarach. Obydwa ww. cenne drzewa powinny zostać zachowane i chronione, podobnie jak rosnący przy ul. Piekary klon zwyczajny (*Acer platanoides*) o obwodzie pnia 164 cm oraz platan klonolistny (*Platanus x acerifolia*) o pokaźnym obwodzie pnia wynoszącym 336 cm. Prawdopodobnie platany klonolistne rosną również na terenie Zespołu Szpitala Dziecięcego św. Józefa przy ul. B. Krysiwicza, gdzie obecnie osoby nieuprawnione nie mają wstępu.

Zieleń w zamkniętych, utwardzonych asfaltem i betonem podwórzach kamienic ograniczona jest natomiast w większości do ozdobnych gatunków bylin i niewielkich krzewów sadzonych w donicach.

Środowisko miejskie, które w sposób istotny odbiega od warunków naturalnych, jest miejscem życia gatunków zwierząt, które potrafiły się przystosować do życia na terenach silnie zurbanizowanych lub które od dawna towarzyszą siedzibom ludzkim. Naturalnymi siedziskami przedstawicieli fauny miast są tereny zielone tworzące w Poznaniu tzw. kliny zieleni, jednakże zwierzęta coraz częściej przystosowują się do życia w warunkach nawet najbardziej ścisłej zabudowy miejskiej.

W granicach analizowanego terenu oraz w jego najbliższym otoczeniu stwierdzono obecność kilku gatunków ptaków, które przystosowały się do przebywania w centrum miasta. Należą do nich dość pospolite gołębie miejskie (*Columba livia urbana*<sup>11</sup>), wróble (*Passer domesticus*<sup>12</sup>), sierpówki (*Streptopelia decaocto*<sup>13</sup>) oraz sroki (*Pica pica*).

Ponadto na zlokalizowanych przy ul. Piekary trzech 15-kondygnacyjnych wieżowcach zamontowane są skrzynki lęgowe dla pustułki (*Falco tinnunculus*<sup>14</sup>), jerzyka (*Apus apus*<sup>15</sup>) oraz kawki (*Corvus monedula*).

Do większych przedstawicieli fauny występującej w granicach opracowania należy szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*) i kuna domowa (*Martes foina*). Ssaki te doskonale przystosowały się do życia w warunkach wielkiego miasta (szczególnie w obrębie starej zabudowy), zamieszkując piwnice, kanały, strychy oraz żywiąc się głównie resztkami wyrzucanymi przez ludzi.

Wśród zwierząt zamieszkujących obszar śródmieścia występuje także wiele gatunków drobnych bezkręgowców, które znalazły sprzyjające warunki do życia w obrębie siedzib ludzkich.

## 2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

<sup>11</sup> gatunek podlegający ochronie częściowej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

<sup>12</sup> gatunek podlegający ochronie ścisłej czynnej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

<sup>13</sup> j.w.

<sup>14</sup> gatunek podlegający ochronie ścisłej czynnej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

<sup>15</sup> j.w.

Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północnozachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. Najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego. W 2018 r. dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w mieście, w 2018 r. najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku w całej strefie.

W strefie aglomeracja poznańska przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego z Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym ( $-3,2^{\circ}\text{C}$ ), a najwyższą w sierpniu ( $20,7^{\circ}\text{C}$ ). Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła  $9,7^{\circ}\text{C}$ , natomiast średnia roczna amplituda –  $23,9^{\circ}\text{C}$ .

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracja poznańska w 2018 roku wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

## 2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

Biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w granicach analizowanego projektu mpzp, wśród najbardziej istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza wskazać należy funkcjonujące w granicach opracowania ulice: od północy fragment ul. Święty Marcin, od zachodu ul. Piekary, od południowego wschodu ul. B. Krysiwicza.

Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych,  $\text{SO}_2$ ,  $\text{NO}_2$ , CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Poziom emisji zanieczyszczeń zależy w głównej mierze od czynników takich jak natężenie ruchu kołowego, jak i jego specyfiki. Ze względu na natężenie jak i charakterystykę ruchu kołowego, odbywającego się w ciągu ww. ulic, zakłada się, iż poziom emisji stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych nie powoduje w tym przypadku przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza atmosferycznego.

Źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w granicach obszaru projektu mpzp są również funkcjonujące w obrębie zabudowy indywidualne instalacje grzewcze. Należy natomiast podkreślić, iż w przypadku zlokalizowanej tu zabudowy jedynie niewielka część lokali jest ogrzewanych za pośrednictwem indywidualnych systemów grzewczych, wykorzystujących paliwa stałe o wysokich wskaźnikach emisji (instalacje wykorzystujące węgiel). Eksploatacja tego rodzaju instalacji związana jest z emisją znacznych ilości zanieczyszczeń takich jak: tlenki siarki (głównie  $\text{SO}_2$ ), tlenki azotu ( $\text{NO}_x$ ), dwutlenek węgla ( $\text{CO}_2$ ) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył  $\text{PM}_{10}$ ).

Na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu niewątpliwie znaczący wpływ ma również napływ zanieczyszczeń z terenów sąsiednich, których obecność związana jest przede wszystkim z funkcjonowaniem indywidualnych systemów grzewczych w obrębie zwartej zabudowy śródmiejskiej oraz ruchem kołowym odbywającym się w centrum miasta.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska<sup>16</sup>.

<sup>16</sup> Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

Sporządzona w 2020 r. ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO<sub>2</sub>), dwutlenku azotu (NO<sub>2</sub>), benzenu (C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>), tlenku węgla (CO), ozonu (O<sub>3</sub>), pyłu zawieszonego PM<sub>10</sub> i zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM<sub>10</sub>: ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (BaP), oraz pyłu zawieszonego PM<sub>2,5</sub>. Jej wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2020 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

| Nazwa strefy          | Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji |                 |                               |    |                |                  |                        |                        |                        |                        |                         |                   |
|-----------------------|---------------------------------------------------|-----------------|-------------------------------|----|----------------|------------------|------------------------|------------------------|------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------|
|                       | SO <sub>2</sub>                                   | NO <sub>2</sub> | C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> | CO | O <sub>3</sub> | PM <sub>10</sub> | Pb (PM <sub>10</sub> ) | As (PM <sub>10</sub> ) | Cd (PM <sub>10</sub> ) | Ni (PM <sub>10</sub> ) | BaP (PM <sub>10</sub> ) | PM <sub>2.5</sub> |
| aglomeracja poznańska | A                                                 | A               | A                             | A  | A              | A                | A                      | A                      | A                      | A                      | C                       | A                 |

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.,

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM<sub>10</sub>, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu PM<sub>2.5</sub> strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2020 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2020 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM<sub>10</sub> oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

W latach ubiegłych zgodnie z wymogami ustawowymi opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.<sup>17</sup>,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.<sup>18</sup>,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.<sup>19</sup>,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM<sub>10</sub> oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM<sub>10</sub> z dnia 26 października 2015 r.<sup>20</sup>,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM<sub>10</sub> oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM<sub>10</sub> z dnia 24 czerwca 2019 r.<sup>21</sup>

Obecnie dla strefy aglomeracja poznańska obowiązuje „Program Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.<sup>22</sup>, opracowany z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM<sub>10</sub> oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa\_2018).

Podobnie jak w przypadku poprzednich dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM<sub>10</sub> oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania

<sup>17</sup> Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

<sup>18</sup> Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

<sup>19</sup> Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

<sup>20</sup> Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

<sup>21</sup> Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

<sup>22</sup> Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM<sub>10</sub> oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

## 2.10. Klimat akustyczny

Obszar projektu planu „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu położony jest w centrum miasta – w śródmieściu i zawiera tereny ograniczone ulicami: ul. B. Krysiwicza, ul. Piekary, ul. Św. Marcin, ul. Wysoką, ul. R. Szymańskiego, wraz z ul. B. Krysiwicza i ul. Piekary oraz fragmentem ul. Św. Marcin. Poza granicami przedmiotowego opracowania znajduje się ul. R. Szymańskiego oraz fragment ul. Wysokiej na odcinku od ul. Św. Marcin do skrzyżowania z ul. R. Szymańskiego, ale one także zapewniają obsługę komunikacyjną dla obszaru projektu planu. Ulicami tymi prowadzony jest ruch samochodowy, a ul. Św. Marcin – dodatkowo ruch tramwajowy (por. załącznik nr 1).

Tereny w obszarze projektu planu, położone również w obszarze funkcjonalnego śródmieścia – na podstawie ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Poznania*<sup>23</sup>, podlegają ochronie akustycznej w środowisku w związku z ich obecnym zagospodarowaniem i użytkowaniem – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*<sup>24</sup> oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku<sup>25</sup>.

W przypadku oddziaływania hałasu komunikacyjnego (samochodowego i tramwajowego) na zlokalizowane w obszarze projektu planu tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej, maksymalne dopuszczalne wartości poziomów hałasu w środowisku wynoszą odpowiednio: dla wskaźników równoważnego poziomu hałasu, mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby –  $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$  dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dnia oraz 8 godzinom pory nocy, a dla wskaźników długookresowego średniego poziomu takiego hałasu, mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem –  $L_{DWN}^* = 68$  dB i  $L_N^* = 59$  dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczornonocnej) oraz wszystkim porom nocy.

Kryterium jak jw. dla terenów mieszkaniowo-usługowych zastosowano również dla terenu istniejących w obszarze opracowania usług zdrowia (na którym mieści się m.in. Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu – jeszcze), według art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska*<sup>26</sup>, który mówi że „Jeżeli teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu”.

<sup>23</sup> *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

<sup>24</sup> Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.)

<sup>25</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>26</sup> Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.)

Terenów w granicach obszaru przedmiotowego projektu planu, objętych ochroną akustyczną w środowisku, nie zakwalifikowano natomiast akustycznie jako tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców – przede wszystkim na podstawie ostatnich wyników badań hałasu prowadzonych w roku 2017, w tym rejonie miasta.

Rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku<sup>27</sup> ustala dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców następujące dopuszczalne poziomy hałasu: dla wskaźników równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego, odpowiednio w odniesieniu do pory dziennej i pory nocnej –  $L_{Aeq D/N}^* = 68/60$  dB, a dla wskaźników długookresowego średniego poziomu takiego hałasu –  $L_{DWN}^* = 70$  dB i  $L_N^* = 65$  dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennej-wieczornonocnej) oraz wszystkim porom nocy. Dopuszczalne kryteria poziomów hałasu w środowisku dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców są znacznie słabsze dla pory nocy – o  $\Delta L_N = 6$  dB, w porównaniu z wymaganymi dla terenów mieszkaniowo-usługowych, i dotyczą poziomów zagrażających zdrowiu ludzi.

Warunki akustyczne w środowisku, w obszarze oraz w sąsiedztwie projektu planu oceniono na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*<sup>28</sup>.

Dokument jw., zrealizowany na podstawie rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji<sup>29</sup>, ilustruje zasięgi oddziaływania m.in. hałasu samochodowego i tramwajowego, dla obserwatorów umieszczonych na wysokości referencyjnej ok. 4 m nad poziomem terenu, dla aktualnego w 2017 r. stanu zagospodarowania i użytkowania terenów w obszarze opracowania. Oznacza to, że na wyższych kondygnacjach poziomy hałasu mogą być inne, nawet większe.

Zagrożenie hałasem komunikacyjnym – samochodowym oraz tramwajowym w roku 2017, ilustrują zasięgi oddziaływania tych rodzajów hałasu, wyrażone za pomocą wskaźników długookresowych średnich poziomów dźwięku  $L_{DWN}$  i  $L_N$  (wyznaczonych w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia – rozumianej jako przedział czasu od godz. 6<sup>00</sup> do godz. 18<sup>00</sup>, pory wieczoru – od godz. 18<sup>00</sup> do godz. 22<sup>00</sup>, oraz pory nocy – od godz. 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup>, a także wszystkich pór nocy w roku – rozumianych jako przedział czasu od godz. 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup>), pokazane na tle granic analizowanego projektu planu oraz planowanych granic terenów – na załączniku nr 3 dla hałasu samochodowego oraz na załączniku nr 4 dla hałasu tramwajowego.

Na obszar projektu planu nie oddziałuje hałas kolejowy oraz hałas lotniczy z lotniska Poznań-Krzesiny tudzież lotniska Poznań-Ławica, a także hałas przemysłowy.

Oddziaływanie hałasu samochodowego jest dominujące w analizowanym obszarze, zarówno w porze dziennej-wieczornonocnej, jak i w porze nocnej (por. załącznik nr 2 z załącznikiem nr 3).

Na obszar projektu planu najbardziej niekorzystnie oddziałuje – zarówno w porze dziennej-wieczornonocnej oraz w porze nocnej – ul. Św. Marcin, której fragment objęty jest granicami przedmiotowego opracowania. Znacznie cichsze są natomiast ulice Piekary i B. Krysiwicza.

Długookresowy średni poziom hałasu samochodowego od ul. Św. Marcin – wzdłuż północnej granicy opracowania – kształtuje się na poziomie wartości: ok.  $L_{DWN} = 71-72$  dB, w porze dziennej-wieczornonocnej, oraz ok.  $L_N = 64-65$  dB, w porze nocnej. Natomiast hałas samochodowy od pozostałych ulic otaczających obszar projektu planu wynosi w granicach przedmiotowego opracowania: wzdłuż granicy wschodniej – od ul. B. Krysiwicza: ok.  $L_{DWN} = 60-68$  dB oraz ok.  $L_N = 52-61-62$  dB, a wzdłuż granicy zachodniej – od ul. Piekary: ok.  $L_{DWN} = 64-67$  dB oraz ok.  $L_N = 55-56$  dB, odpowiednio w porze dziennej-wieczornonocnej oraz w porze nocnej.

Niestety, aktualna *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*<sup>30</sup> nie określiła zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego od ul. Wysokiej, ani od ul. R. Szymańskiego. Oczekuje się jednak, że ruch samochodowy odbywający się tymi ulicami nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku dla położonej wzdłuż tych ulicy zabudowy mieszkaniowej.

<sup>27</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>28</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

<sup>29</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

<sup>30</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

Na obszar projektu planu oddziałuje także hałas tramwajowy z ul. Święty Marcin, ale w znacznie mniejszym stopniu.

Długookresowy średni poziom hałasu tramwajowego wzdłuż niewielkiego odcinka północnej granicy obszaru projektu planu osiąga maksymalnie następujące wartości: ok.  $L_{DWN} = 55-68$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok.  $L_N = 50-54$  dB, w porze nocnej.

Z załączników nr 2 i nr 3, ale przede wszystkim z załącznika nr 2 – ilustrującego zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego – na podstawie przedstawionego wyżej w tym rozdziale prognozy omówienia warunków akustycznych w środowisku wynika, że hałas komunikacyjny osiąga najwyższe wartości wzdłuż północnej granicy obszaru projektu planu, gdzie kształtuje się na poziomie wartości przekraczających maksymalne wartości dopuszczalne wymagane dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej: co najmniej o ok.  $\Delta L_{DWN} = 3-4$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz o ok.  $\Delta L_N = 5-6$  dB, w porze nocnej – dla zastosowanego w niniejszej prognozie kryterium oceny jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych ( $L_{DWN}^* = 68$  dB i  $L_N^* = 59$  dB).

Oznacza to, że obecnie (na podstawie aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*<sup>31</sup>) – wzdłuż ul. Św. Marcin konieczne jest stosowanie zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Jednak wzdłuż pozostałych granic obszaru projektu planu – od strony ul. Piekary oraz ul. B. Krysiwicza – poziomy hałas komunikacyjnego samochodowego są znacznie niższe i nie przekraczają analizowanych wyżej standardów akustycznych w środowisku.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedmiotowy obszar projektu planu obejmuje obecnie przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej, które wymagają zapewnienia ochrony akustycznej w środowisku. Występujące w bezpośrednim otoczeniu obszaru opracowania źródła hałasu komunikacyjnego, przede wszystkim hałas samochodowego, oddziałują na zabudowę zlokalizowaną bezpośrednio wzdłuż ulic: Św. Marcin, B. Krysiwicza oraz Piekary, ale tylko ul. Św. Marcin powoduje obecnie przekroczenia zastosowanych standardów akustycznych w środowisku.

## 2.11. Jakość wód

### Wody powierzchniowe

Obszar projektu mpzp położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”<sup>32</sup>, ww. JCWP określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Warty w obrębie JCWP.

Zgodnie z ostatnimi wynikami badań zebranymi dla powyższej zlewni w punkcie pomiarowo-kontrolnym Poznań-Mściszewo (kod PL02S0501\_3282), JCWP Warta od Kopli do Cybiny została następująco skwalifikowana<sup>33</sup>:

- w klasie elementów biologicznych – 5 (2017 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – >2 (2017 r.),
- klasyfikacja potencjału ekologicznego – 5, zły potencjał ekologiczny (2017 r.),
- klasyfikacja stanu chemicznego - stan chemiczny zły (2019 r.)
- ocena stanu jcwp – zły stan wód (2019).

### Wody podziemne

Analizy jakości wód podziemnych wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzeczy na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060).

<sup>31</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

<sup>32</sup> Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

<sup>33</sup> Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry<sup>34</sup>, natomiast w 2019 r. zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny oceniono jako dobry<sup>35</sup>.

## 2.12. Dziedzictwo kulturowe

Obszar objęty granicami projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu stanowi część układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A231 decyzją z dnia 14 marca 1980 r. i podlega przepisom ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Podlega także ochronie konserwatorskiej na mocy rozporządzenia Prezydenta RP z dn. 28.11.2008 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Poznań – historyczny zespół miasta”<sup>36</sup>.

Ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków pod nr A478 decyzją z dnia 26 lutego 2003 r. objęty jest również Zespół Szpitala Dziecięcego im. Św. Józefa, zlokalizowany przy ul. B. Krysiwicza 7/8 i R. Szymańskiego 6, obejmujący: frontowy budynek szpitala, budynek szpitalny – zabiegowy, budynek socjalny, kaplicę p.w. św. Józefa (ob. Pw. Św. Rodziny) oraz dom Zgromadzenia ss. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Ponadto na terenie objętym przedmiotowym projektem planu zlokalizowane są inne obiekty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, jak kościół p.w. Św. Marcina (A150) i kamienica przy ul. B. Krysiwicza 5 (A314).

W granicach analizowanego projektu planu znajdują się również obiekty o charakterze zabytkowym<sup>37</sup>, takie jak:

- kamienica przy ul. Piekary 8/8a – ochrona w zakresie bryły budynku frontowego,
- kamienica przy ul. Piekary 9 – ochrona w zakresie bryły budynku frontowego,
- kamienica przy ul. Piekary 10 – ochrona w zakresie bryły budynku frontowego,
- kamienice przy ul. Piekary 12a i 12 – ochrona w zakresie bryły budynku,
- kamienica przy ul. B. Krysiwicza 6,
- kamienice przy ul. R. Szymańskiego 7, 8, 9 – ochrona w zakresie bryły budynku frontowego,
- kamienica przy ul. R. Szymańskiego 10 – ochrona w zakresie bryły budynku,
- kamienica przy ul. Wysokiej 11/12/Św. Marcin 9 – ochrona w zakresie bryły budynku,
- kamienica przy ul. Św. Marcin 11/11a – ochrona w zakresie bryły budynku.

Na przedmiotowym obszarze stwierdzono także występowanie rozpoznanych stanowisk archeologicznych:

- AZP 52-27/50 (przedmieście Piekary, XVIII w.),
- AZP 52-27/118 (późnośredniowieczne przedmieście oraz cmentarz przykościelny XIV-XV w.).

## 3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Tereny położone w zasięgu granic projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu zlokalizowane są poza obszarami podlegającymi ochronie prawnej. Obszarem chronionym, położonym najbliżej projektu mpzp, jest Park Cytadela (zlokalizowany w odległości ok. 1,3 km od północnej granicy projektu planu), współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005, włączony do sieci Natura 2000. Obszar „Fortyfikacje w Poznaniu”, obejmujący pierścień poznańskich fortów (18 fortów głównych i pośrednich), Cytadelę oraz schrony na Sołacz, powołany został w celu ochrony unikatowych miejsc zimowania nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

<sup>34</sup> <https://mjpg.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

<sup>35</sup> wg „Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019”, PIG, PIB, Warszawa, listopad 2020

<sup>36</sup> Dz. U. z 2008 r. Nr 279 poz. 1401

<sup>37</sup> Wskazane przez Miejskiego Konserwatora Zabytków



Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów prawa, np. lasy, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, strefy ochronne ujęć wody, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest również zlokalizowany w zasięgu obszarów ograniczonego użytkowania lub obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania na omawianym obszarze obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

Na omawianym obszarze sporadycznie mogą pojawiać się gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym przede wszystkim gatunki chronionych ptaków. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie *o ochronie przyrody*, rozporządzeniu *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. Dotyczą one m.in. zakazu niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków zwierząt, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt.

Jako istotny problem, mający znaczenie dla sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów w granicach przedmiotowego obszaru, wskazać można natomiast występowanie niekorzystnych warunków gruntowych oraz położenie w obszarze zagrożonym ruchami masowymi ziemi, które mogą się rozwijać na stopie iłów. Zgodnie z informacjami zawartymi w sporządzonym w 2016 r. opracowaniu pt.: „Weryfikacja i aktualizacja rejestru terenów osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie miasta Poznania”<sup>38</sup>, pas terenu o szerokości ok. 130 - 550 m wzdłuż Warty, na jej lewym brzegu, od Starego Miasta, poprzez Wierzbicice, aż po Wildę – w odległości od rzeki 0,8 - 1,0 km został zakwalifikowany do terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Kryteriami, które zdecydowały o klasyfikacji analizowanego terenu jako potencjalnie zagrożonego ruchami masowym są warunki: geomorfologiczne – zbocze o dominującym nachyleniu w kierunku rzeki (lewy brzeg rzeki), geologiczne – w podłożu zalegają iły serii / formacji poznańskiej, na których zalegają gliny morenowe zlodowacenia środkowopolskiego z przewarstwieniami piaszczystymi, w strefie przypowierzchniowej zalegają piaski wodnolodowcowe lub międzyglinowe, hydrogeologiczne i hydrograficzne – woda gruntowa oraz opadowa spływa w kierunku rzeki oraz antropogeniczne – teren silnie zniekształcony antropogenicznie i zabudowany, mimo wszystko lokalnie zagrożony ruchami masowymi.

Wyżej wskazany teren zagrożony ruchami masowymi ziemi został zarejestrowany jako „Poznań rejon Starego Miasta od Wzgórza Św. Wojciecha do ul. Wrzosowej teren nr 4”. Zasięg terenu zagrożonego ruchami masowymi ziemi w granicy projektu mpzp ilustruje załącznik nr 1 oraz załącznik nr 6.

Pojawienie się ruchu masowego jest uwarunkowane czynnikami naturalnymi, ale również czynnikami antropogenicznymi. Główną przyczyną naturalną, uruchamiającą osuwiska są zjawiska meteorologiczno-hydrologiczne, przede wszystkim intensywne lub długotrwałe opady deszczu, połączone z powodzią i wzmożoną erozją boczną rzek oraz gwałtowne topnienie pokrywy śnieżnej wczesną wiosną. Trudność w prognozowaniu osunięć, ściśle związanych z opadami atmosferycznymi, wynika z nieregularności występowania zjawisk pogodowych. Katastrofalne opady mogą się pojawić raz na kilka, kilkanaście, kilkadziesiąt lub nawet kilkaset lat. Ich występowanie jest w praktyce nieprzewidywalne, można określić jedynie statystyczne prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Natomiast czynniki antropogeniczne, w przekonaniu autorów przytoczonej weryfikacji, są czynnikiem decydującym o możliwości występowania ruchów masowych na terenach miejskich. W karcie rejestracyjnej terenu nr 4 stwierdzono, że istnieje „*lokalnie zagrożenie utraty stateczności na skutek niekontrolowanego podcięcia zbocza, zmiany ukształtowania terenu, prac ziemnych u podnóża skarpy, zmiany stosunków wodnych oraz, że na etapie realizacji dokumentacji geologiczno-inżynierskiej potrzeba obliczeń stateczności zbocza uwzględniających jej nowe zagospodarowanie*”. Z dokumentacji wynika, że potencjalnie rozwój ruchów masowych na terenie nr 4 może nastąpić na skutek czynników antropogenicznych typu: dociążenie naziomu zbocza, podcięcie krawędzi zbocza oraz nawodnienie gruntów na zboczu na skutek niewłaściwego odprowadzenia wód opadowych lub drenażowych. W przypadku nieprzemyślanej działalności ludzkiej możliwe jest wystąpienie lokalnych ruchów masowych. Należy natomiast podkreślić, że możliwość wystąpienia ruchów masowych

<sup>38</sup> Weryfikacja i aktualizacja rejestru terenów osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie miasta Poznania, skala 1:10 000, Różański M., Nowak M., Nyckowiak Z., Troć M., GT PROJEKT, Swadzim, listopad 2016r.

w rejonie śródmieścia jest ograniczona ze względu na ścisłą zabudowę tych terenów. Ponadto, na wskazanym terenie dotychczas nie stwierdzono obecności czynnych ruchów masowych.

Niemniej, ponieważ na niezabudowanych działkach położonych wzdłuż ul. Piekary przewidywana jest realizacja nowej zabudowy, a więc w zasięgu ww. terenu zagrożonego należałoby przyjąć przedstawiony poniżej, zalecany w ww. dokumentacji, tok postępowania w przypadku zmiany zagospodarowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Należy opracować dokumentację geologiczno-inżynierską, w której będą zamieszczone obliczenia stateczności zboczy uwzględniające przyszłe zagospodarowanie terenu i przewidywane obciążenie zbocza, oraz ocenić stateczność zbocza w dwóch wariantach: przy uwzględnieniu dotychczasowego zagospodarowania terenu oraz po uwzględnieniu realizacji planowanej inwestycji. Wcześniej należy zaprojektować zakres rozpoznania warunków gruntowo-wodnych tak, aby uzyskane dane były wystarczające do obliczeń stateczności zbocza/skarpy. W dokumentacji geologiczno-inżynierskiej należy zgodnie z obowiązującymi przepisami przedstawić: „opis zjawisk i procesów geodynamicznych oraz antropogenicznych występujących w miejscu lokalizacji projektowanego obiektu budowlanego i jego sąsiedztwie oraz ocenę wielkości ich wpływu na projektowany obiekt budowlany i kartę rejestracyjną osuwiska lub kartę rejestracyjną terenu zagrożonego ruchami masowymi ziemi”.

W przypadku braku dostatecznych danych na etapie sporządzania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej wyżej opisane czynności należy wykonać na etapie sporządzania projektu geotechnicznego, który jest załącznikiem do projektu budowlanego.

Istotne jest to, by w toku sporządzania dokumentacji i stosownie do wyników badań, dokonywać wyboru odpowiedniego układu zabudowy lub zmiany zamierzonej lokalizacji zabudowy, czy też podjąć kompleksowe działania polegające na zastosowaniu odpowiednich technologii w odniesieniu do wzmacniania fundamentów, jak i samych konstrukcji budynków. W analizie możliwości inwestycyjnych należy też odpowiednio rozlokować zabudowę oraz zagospodarować otaczający ją teren. Kwestią najważniejszą jest odpowiednie odwodnienie obszaru przez wykonanie właściwego systemu odprowadzania wód gruntowych nawadniających materiał koluwalny zalegający w głębszych warstwach geologicznych. Poprzez uwzględnienie obciążenia gruntu i odpowiednie proporcje powierzchni utwardzonych do powierzchni przesiąkalnych – zapewniające stabilizację warunków hydrogeologicznych terenu, możliwe jest zadbanie o to, by wszystkie ww. antropogeniczne oddziaływania nie stały się czynnikiem uruchamiającym negatywne zjawiska związane z ruchami masowymi ziemi.

Środowisko przyrodnicze i krajobraz analizowanego obszaru, z uwagi na lokalizację oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w jego granicach, ulegały silnym przekształceniom na skutek wielowiekowej działalności człowieka. Istotnym problemem, dotyczącym terenów całego Śródmieścia, jest zatem skala występujących przekształceń poszczególnych elementów środowiska naturalnego oraz postępujący proces zabudowywania terenów niezagospodarowanych oraz zmniejszania udziału terenów zagospodarowanych zielenią. Pomimo braku zinventaryzowania w granicach omawianego obszaru większych powierzchni zieleni, niezwykle istotne będzie utrzymanie nawet niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią, towarzyszących funkcjonującej tu zwartej zabudowie. Równie ważnym aspektem, jaki powinien zostać uregulowany w projekcie planu, będzie ochrona istniejącej zieleni oraz umożliwienie wprowadzenia nasadzeń drzew w granicach obszaru projektu mpzp. Podjęcie działań mających na celu utrzymanie lub wprowadzenie nawet niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią jest niezwykle istotne z uwagi na konieczność ograniczenia zjawiska trwałego uszczelniania powierzchni ziemi na terenach całego Śródmieścia.

W granicach projektu mpzp nie stwierdzono natomiast występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Tereny położone w granicach analizowanego obszaru posiadają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacji ogólnospławnej, sieci gazowej, sieci elektroenergetycznej, a także sieci ciepłowniczej. Poprawne funkcjonowanie systemów zaopatrzenia w wodę i ciepło oraz odprowadzania ścieków powstających na tym obszarze praktycznie eliminuje ryzyko istotnego zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą całego miasta Poznania (strefy aglomeracja poznańska), wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM<sub>10</sub> oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”.

Z analizy zagrożeń omówionych w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy – na podstawie badań hałasu przeprowadzanych w roku 2017, zawartych w dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*<sup>39</sup> – stwierdza się, że występujące w bezpośrednim otoczeniu obszaru opracowania źródła hałasu komunikacyjnego, przede wszystkim hałasu samochodowego, oddziałują na zabudowę zlokalizowaną bezpośrednio wzdłuż ulic: Św. Marcin, B. Kryśiewiczza oraz Piekary, ale tylko ul. Św. Marcin powoduje obecnie przekroczenia zastosowanych standardów akustycznych w środowisku.

Długookresowy średni poziom hałasu samochodowego od ul. Św. Marcin – wzdłuż północnej granicy opracowania – kształtuje się na poziomie wartości: ok.  $L_{DWN} = 71-72$  dB, w porze dziennie-wieczornonocnej, oraz ok.  $L_N = 64-65$  dB, w porze nocnej. Natomiast hałas samochodowy od pozostałych ulic otaczających obszar projektu planu wynosi w granicach przedmiotowego opracowania: wzdłuż granicy wschodniej – od ul. B. Kryśiewiczza: ok.  $L_{DWN} = 60-68$  dB oraz ok.  $L_N = 52-61-62$  dB, a wzdłuż granicy zachodniej – od ul. Piekary: ok.  $L_{DWN} = 64-67$  dB oraz ok.  $L_N = 55-56$  dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczornonocnej oraz w porze nocnej.

Niestety, aktualna *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*<sup>40</sup> nie określiła zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego od ul. Wysokiej, ani od ul. R. Szymańskiego. Oczekuje się jednak, że ruch samochodowy odbywający się tymi ulicami nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku dla położonej wzdłuż tych ulicy zabudowy mieszkaniowej.

Na obszar projektu planu oddziałuje także hałas tramwajowy z ul. Święty Marcin, ale w znacznie mniejszym stopniu.

Długookresowy średni poziom hałasu tramwajowego wzdłuż niewielkiego odcinka północnej granicy obszaru projektu planu osiąga maksymalnie następujące wartości: ok.  $L_{DWN} = 55-68$  dB, w porze dziennie-wieczornonocnej, oraz ok.  $L_N = 50-54$  dB, w porze nocnej.

#### **4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU**

##### **4.1. Cel opracowania projektu planu**

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania.

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się niekorzystną sytuacją przestrzenną, która wynika przede wszystkim z braku czytelnych zasad zagospodarowania, a także ze standardu występującej tam zabudowy, w części nieodpowiadającej wymogom śródmiejskim.

Dla terenu bezpośrednio sąsiadującego z obszarem proponowanego planu – placu Wiosny Ludów - Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Poznania zorganizował w 2004 r. konkurs na studium programowo – przestrzenne. Zwycięski zespół zaprezentował koncepcję, w oparciu o którą Miasto ma zamiar wprowadzić zmiany w sposobie zagospodarowania oraz użytkowania terenu ww. placu. W związku z powyższym, zaistniała konieczność uporządkowania terenu, znajdującego się w najbliższym sąsiedztwie placu Wiosny Ludów.

Sporządzenie i uchwalenie mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” umożliwi stworzenie kompleksowego rozwiązania urbanistycznego, nawiązującego w swych ustaleniach do planowanych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania placu Wiosny Ludów. Plan pozwoli na sformułowanie rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych, w tym szczególnie na stworzenie kompleksowego rozwiązania komunikacyjnego, usprawniającego obsługę komunikacyjną przedmiotowego terenu oraz na określenie zasad zagospodarowania terenu przy ul. Wysokiej.

##### **4.2. Ustalenia projektu planu**

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

<sup>39</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, AkustiX, Poznań, listopad 2012.

<sup>40</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MW/U**, **2MW/U** i **3MW/U**,
- teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-L**, **2KD-L**, **1KD-D**, **2KD-D** i **3KD-D**,
- teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony na rysunku planu symbolem **kx**,
- teren placu miejskiego, oznaczony na rysunku planu symbolem **kp**.

Analizowany obszar stanowi fragment zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, podlegającego ochronie konserwatorskiej, dlatego projekt planu zakłada ochronę i zachowanie obecnego układu zwartej zabudowy śródmiejskiej.

Na rysunku planu wskazano liczne budynki, które na podstawie mpzp będą podlegały ochronie. Ustalono dla nich ochronę w zakresie części frontowych budynków, poprzez zachowanie ich wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połaci dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego.

Projekt planu zakłada również lokalizację nowej zabudowy w miejscach aktualnie jeszcze nie zainwestowanych, chociaż biorąc pod uwagę stopień zabudowy obszaru, nowych inwestycji nie będzie dużo. Nowe inwestycje budowlane, w ramach uzupełnienia kwartału istniejącej zabudowy, przewidywane są głównie na terenie **3MW/U**, gdzie projekt planu zakłada uzupełnienie zabudową ciągu ulicy Wysokiej, a także realizację kilku budynków na niezabudowanych działkach położonych wewnątrz tego kwartału (z domknięciami pierzei od ul. Piekary i ul. B. Krysiwicza). Nowa zabudowa zaprojektowana została również na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Ponadto na terenie oznaczonym w projekcie planu symbolem **kp**, zlokalizowanym pomiędzy kościołem św. Marcina a nowoprojektowanym budynkiem na narożniku ulic Piekary i św. Marcin, przewiduje się lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

Dla terenów oznaczonych symbolami **1-3MW/U** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację zabudowy śródmiejskiej: mieszkaniowej wielorodzinnej albo usługowej, albo mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej;
- na terenie **1MW/U** stosowanie wysokiej jakości materiałów, np. kamień, klinkier, cegła, szkło, na elewacjach i przy realizacji detali architektonicznych,
- zakaz lokalizacji stacji paliw, warsztatów, myjni samochodowych, stacji kontroli pojazdów, blacharni, lakierni;
- dopuszczenie na terenach **2MW/U** i **3MW/U**:
  - lokalizacji zabudowy oficynowej, stanowiącej kontynuację zabudowy tworzącej pierzeję ulicy lub rozbudowę istniejących budynków na działce budowlanej,
  - lokalizacji drugiego budynku w głębi działki budowlanej, w przypadku obowiązujących linii zabudowy;
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 80% powierzchni działki budowlanej dla terenu **1MW/U**,
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 90% powierzchni działki budowlanej dla terenów **2MW/U** i **3MW/U**, z dopuszczeniem:
  - zwiększenia powierzchni zabudowy do 100% dla narożnikowych działek budowlanych,
  - zachowania, przebudowy, nadbudowy i zmiany sposobu użytkowania istniejącej zabudowy o większej powierzchni zabudowy;
- powierzchnię biologicznie czynną działki budowlanej nie mniejszą niż 10%;
- dopuszczenie usytuowania zewnętrznych ścian budynków bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką budowlaną;
- wysokość budynków, nie większą niż:
  - 22 m dla terenu **1MW/U**, z zastrzeżeniem ustaleń dla budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz budynków chronionych planem,
  - 25 m dla terenów **3MW/U** i **2MW/U**, z zastrzeżeniem ustaleń dla budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz budynków chronionych planem,
- dowolną geometrię dachów, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu;
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dojazd i dojazdów, nie mniejszą niż 300 m<sup>2</sup>;

- lokalizację stref zieleni, oznaczonych na rysunku planu;
- dopuszczenie lokalizacji:
  - przejść i przejazdów bramowych o wysokości nie mniejszej niż 4 m i szerokości nie mniejszej niż 5 m,
  - stacji transformatorowych jako wolno stojących lub przylegających do ścian budynku o innym przeznaczeniu lub wbudowanych w budynek o innym przeznaczeniu, wyłącznie w głębi działki budowlanej;
- dostęp dla samochodów do przyległych dróg publicznych, bezpośrednio lub poprzez strefę wspólnej obsługi komunikacyjnej, wskazaną na rysunku planu.

Dla terenu oznaczonego symbolem **UK** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych oraz usługowych;
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 35% powierzchni działki budowlanej;
- powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30%,
- wysokość:
  - dla budynku kultu religijnego nie większą niż 30 m,
  - dla budynków mieszkalno-administracyjnych lub usługowych nie większą niż 16 m;
- dowolną geometrię dachów;
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dojazd i dojazdów, nie mniejszą niż 600 m<sup>2</sup>;
- dostęp dla samochodów do przyległych dróg publicznych.

Dla terenów oznaczonych symbolami **1KD-L**, **2KD-L**, **1KD-D**, **2KD-D** i **3KD-D** w projekcie planu ustalono:

- w zakresie klasyfikacji dróg publicznych:
  - drogi klasy lokalnej na terenach oznaczonych symbolami **1KD-L** i **2KD-L**,
  - drogi klasy dojazdowej na terenach oznaczonych symbolami **1KD-D**, **2KD-D** i **3KD-D**;
- szerokość dróg w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu;
- na terenie **1KD-L** lokalizację fragmentu chodnika;
- na terenie **2KD-L** lokalizację jezdni i obustronnych chodników;
- na terenach **1KD-D**, **2KD-D** i **3KD-D** lokalizację jezdni i obustronnych chodników.

Dla terenu oznaczonego symbolem **kx** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację ciągu pieszego;
- szerokość ciągu pieszego w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu.

Dla terenu oznaczonego symbolem **kp** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi;
- powierzchnię biologicznie czynną terenu nie mniejszą niż 25%;
- dopuszczenie lokalizacji:
  - konstrukcji oporowych,
  - schodów,
  - pochylni;
- zakaz lokalizacji wolno stojących stacji transformatorowych i szafek telekomunikacyjnych.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz ochrony przyrody w przedmiotowym projekcie planu ustalono:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu;
- zachowanie i ochronę istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu;
- lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**;
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  - dla terenów **MW/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - w przypadku lokalizacji na terenie **UK** obiektów zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży lub domów opieki społecznej, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Korzystnie na kształtowanie warunków akustycznych w środowisku, w granicach opracowania projektu planu oraz w jego otoczeniu, wpłyną również ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które przewidują na terenach dróg – dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych, z wyłączeniem ekranów akustycznych, oraz dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu.

Eliminowaniu konfliktów służyć będzie także zakaz lokalizacji na terenie **MW/U** stacji paliw, warsztatów, myjni samochodowych, stacji kontroli pojazdów, blacharni, lakierni.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustalono:

- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej;
- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu linii łączności teleradiowej;
- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wysokości wynikających z położenia w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Poznań – Ławica, przy czym ograniczenie wysokości dla powierzchni ograniczających przeszkody obejmuje również umieszczone na obiektach urządzenia;
- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wynikających z położenia w obszarze zagrożonym ruchami masowymi ziemi, wskazanym na rysunku planu;
- zakaz lokalizacji zjazdów z terenu **1KD-L** na teren **kp**;
- zakaz lokalizacji budynków na terenach dróg publicznych.

Wśród ustaleń projektu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wskazać można przede wszystkim te ustalenia, które zakazują lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz, w tym:

- tymczasowych obiektów budowlanych,
- napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej,
- ogrodzeń:
  - pełnych,
  - na terenach dróg i na terenach **kp** i **kx**, z wyjątkiem ogrodzeń służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu,
- urządzeń reklamowych,
- sztyldów z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub w formie LED oraz wyświetlanych ruchomych obrazów.

Ponadto, wśród zapisów, które pozytywnie wpłyną na kształtowanie ładu przestrzennego wymienić należy również te, z zakresu wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, ustalające:

- stosowanie, w granicach poszczególnych terenów, spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia, małej architektury oraz nawierzchni;
- dopuszczenie lokalizacji pomników.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustalono:

- ochronę terenu jako fragmentu układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.03.1980 r. nr A 231;
- ochronę terenu jako fragmentu pomnika historii „Poznań – historyczny zespół miasta”;
- dla budynków wpisanych do rejestru zabytków, wskazanych na rysunku planu, zachowanie wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połaci dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego, z dopuszczeniem na terenie **3MW/U** zmiany sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem terenu;
- dla budynków chronionych planem wskazanych na rysunku planu:
  - ochronę w zakresie części frontowych budynków, poprzez zachowanie ich wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połaci dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego,
  - dopuszczenie:
    - nadbudowy budynków lub ich części, oznaczonych na rysunku planu jako budynki chronione planem, z zachowaniem charakterystycznych elementów kompozycji elewacji oraz historycznego detalu architektonicznego,
    - nadbudowy oficyn, przy czym ich wysokość nie może przekraczać wysokości budynków frontowych,
    - zmiany sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem terenu;
- zakaz lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, instalacji teletechnicznych, klimatyzatorów i wentylatorów na elewacjach frontowych budynków, a w przypadku stosowania dachu stromego, również na połaciach dachowych;
- zachowanie oryginalnej, historycznej nawierzchni brukowej ulicy Wysokiej.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu;
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego;
- w przypadku lokalizacji wolno stojących stacji transformatorowych:
  - powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki budowlanej,
  - powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki budowlanej,
  - powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 35 m<sup>2</sup>,
  - wysokość stacji transformatorowej nie większą niż 3,5 m i dowolny kąt nachylenia połaci dachowych.

#### 4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania<sup>41</sup> obszar analizowanego projektu planu położony jest w zasięgu terenu oznaczonego symbolem **MW/U**

<sup>41</sup> uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

– terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej w obszarze funkcjonalnego Śródmieścia.

Dla terenów **MW/U** Studium jako wiodący kierunek przeznaczenia wskazuje lokalizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej. W ramach przeznaczenia uzupełniającego wskazuje lokalizację zieleni (np. parków, skwerów), terenów sportu i rekreacji, terenów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz terenów sportowo-rekreacyjnych. W zakresie parametrów zabudowy ustala się lokalizację zabudowy niskiej i średniowysokiej, przy czym lokalizacja zabudowy musi uwzględniać lokalne wartości historyczne, kulturowe i przyrodnicze oraz potrzeby mieszkańców. Dopuszcza się lokalizację zabudowy wysokiej i wysokościowej w określonych w Studium miejscach lub wynikających z kontekstu przestrzennego (na podstawie analiz urbanistyczno-krajobrazowych).

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, Studium wskazuje m.in. na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska oraz zatrzymanie jak największej ilości wód opadowych i roztopowych w zlewni – a tym samym znaczącym ograniczeniu ilości wód deszczowych i roztopowych odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków.

W zakresie ochrony powietrza, Studium określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania<sup>42</sup> i Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu<sup>43</sup> (oba akty już archiwalne). W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

W zakresie ochrony przed hałasem Studium określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – zbieżne lub uzupełniające do Programu ochrony środowiska przed hałasem<sup>44</sup> (akt archiwalny) – w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Wspomnieć tu można chociażby przeznaczenie terenów odpowiednio do zróżnicowanych dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wprowadzanie ustaleń dotyczących ograniczeń w sytuowaniu zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku – w strefach ponadnormatywnego hałasu itd.

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu należy uznać za zgodne z kierunkami przeznaczenia wskazanymi dla analizowanego obszaru w Studium.

#### **4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu**

Obszar projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu stanowi fragment centrum Poznania, a więc jest to przestrzeń zurbanizowana, silnie antropogenicznie przekształconą na skutek realizacji na przestrzeni lat wielu inwestycji budowlanych, infrastrukturalnych i komunikacyjnych. Stąd też zakłada się, że ewentualne nowe inwestycje budowlane – niezależnie od tego, czy będą prowadzone w oparciu o ustalenia planu miejscowego, czy też w oparciu o decyzje administracyjne – nie będą stanowić przyczyny wystąpienia oddziaływań, mających szczególnie niekorzystny wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego.

W przypadku odstąpienia od sporządzenia analizowanego projektu mpzp nie prognozuje się wystąpienia znaczących zmian w zakresie stanu poszczególnych komponentów środowiska, wynikających ze zmian dotychczasowych form zagospodarowania terenu. Środowisko przyrodnicze

<sup>42</sup> Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508) – akt archiwalny

<sup>43</sup> Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-żółtowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509) – akt archiwalny

<sup>44</sup> „Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” przyjęty uchwałą Nr LX/927/VI/2013 Rady miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. – akt archiwalny



analizowanego obszaru, a zwłaszcza powierzchnia ziemi, zasoby wodne, szata roślinna, zostały już wcześniej znacząco i trwale przekształcone.

Nie przewiduje się również znaczących i rozległych przekształceń w obrębie istniejącej cennej historycznie i architektonicznie zabudowy, bowiem analizowany teren znajduje się na obszarze objętym ochroną konserwatorską, stąd wszelkie prace inwestycyjne podlegają uzgodnieniu z konserwatorem.

Przewiduje się, że obszar ten, niezależnie od obowiązywania ustaleń mpzp, nadal będzie pełnił funkcje związane przede wszystkim z funkcjonowaniem zwartej zabudowy śródmiejskiej, a środowisko przyrodnicze przedmiotowego obszaru w dalszym ciągu będzie poddawane silnym antropogenicznym oddziaływaniom. Dalsze funkcjonowanie terenów zurbanizowanych może być związane również z koniecznością prowadzenia prac modernizacyjnych, remontowych, czy też rozbudowy podziemnych sieci infrastruktury technicznej oraz elementów układu komunikacyjnego, co powodować może dalsze przeobrażenia warunków gruntowych.

## 5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Konwencję krajobrazową z dnia 20 października 2000 r. (sporządzoną we Florencji) – której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – cel istotny z uwagi na konieczność ochrony obszaru projektu planu jako fragmentu układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.03.1980 r. nr A 231;
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwaną dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzoalofirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie: zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych, powiązania infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, nakazu zachowania ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu, zapewnienia dostępu do sieci, zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz pośrednio również poprzez ustalenia zapewniające ochronę i kształtowanie nowej zieleni, zwłaszcza tej wysokiej.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **krajowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry<sup>45</sup> - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej<sup>46</sup>. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym opisano stan wód powierzchniowych i podziemnych, określono cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazano zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”<sup>47</sup>, ww. JCWP określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku ciekłu istotnego – Warty w obrębie JCWP. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:
  - dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
  - powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci;
  - zachowania ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu;
  - zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
  - zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu;
  - zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu;
  - lokalizacji stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**;
  - nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) – SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

<sup>45</sup> Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

<sup>46</sup> Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

<sup>47</sup> Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

Spośród zapisów omawianego w prognozie projektu planu, wpisujących się w ww. kierunki interwencyjne wskazane w SOR, a także cele wyznaczone w SPA2020, wymienić można ustalenia dotyczące:

- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu;
- zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu;
- lokalizacji stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**;
- nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **lokalnym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano m.in. następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):
  - poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych,
  - zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
  - pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
  - gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
  - gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
  - ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
  - ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
  - zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
  - monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów jest realizowana poprzez ustalenia omawianego w prognozie projektu mpzp, wśród których wskazać należy:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu;
- zachowanie i ochronę istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu;
- lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**;
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;

- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  - dla terenów **MW/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - w przypadku lokalizacji na terenie **UK** obiektów zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży lub domów opieki społecznej, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Korzystnie na kształtowanie warunków akustycznych w środowisku, w granicach opracowania projektu planu oraz w jego otoczeniu, wpłyną również ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które przewidują na terenach dróg – dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych, z wyłączeniem ekranów akustycznych, oraz dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu.

Eliminowaniu konfliktów służyć będzie także zakaz lokalizacji na terenie **MW/U** stacji paliw, warsztatów, myjni samochodowych, stacji kontroli pojazdów, blacharni, lakierni.

## 6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

### 6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Jak już wcześniej wspomniano, projekt mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu obejmuje tereny silnie antropogenicznie przekształcone, w obrębie których powierzchnia ziemi, jak i pozostałe elementy środowiska, utraciły swoje naturalne właściwości. Wśród przyczyn dotychczasowych przekształceń wskazać należy przede wszystkim przeprowadzenie prac ziemnych (na znacznych głębokościach), związanych z realizacją budynków, elementów układu komunikacyjnego oraz realizacją sieci infrastruktury technicznej.

Jak wspomniano w pierwszej części prognozy, analizowany obszar stanowi fragment zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, podlegającego ochronie konserwatorskiej, z licznymi budynkami wskazanymi do ochrony na mocy ustaleń projektu planu. Projekt planu zakłada ochronę i zachowanie obecnego układu zwartej zabudowy śródmiejskiej, dopuszczając jednocześnie nieliczne inwestycje budowlane, spośród których wymienić należy umożliwienie uzupełnienia kwartału istniejącej zabudowy na terenie **3MW/U**, w tym uzupełnienie zabudową ciągu ulicy Wysokiej, a także realizację kilku budynków na niezabudowanych działkach położonych wewnątrz tego kwartału (z domknięciami pierzei od ul. Piekary i ul. B. Krysiwicza). Nowa zabudowa zaprojektowana została również na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Ponadto na terenie oznaczonym w projekcie planu symbolem **kp**, zlokalizowanym pomiędzy kościołem św. Marcina a nowoprojektowanym budynkiem na narożniku ulic Piekary i św. Marcin, przewiduje się lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

Realizacja przewidzianej w projekcie mpzp zabudowy oraz inwestycji jej towarzyszących (w tym placu miejskiego), wymagać będzie konieczności dokonania dalszych zmian w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża. Niezbędne do przeprowadzenia przy tego rodzaju inwestycjach prace budowlane, związane m.in. z wykonaniem głębokich wykopów, przemieszczeniem znacznych ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności), stanowić będą przyczynę występowania niekorzystnych zjawisk w odniesieniu do powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych. Prognozuje się natomiast, iż zjawiska te nie będą miały znaczącego wpływu na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych w granicach całego analizowanego obszaru, tym bardziej, że występują tu grunty są silnie antropogenicznie przekształcone, złożone z głęboko zalegających nasypów (budowlanych i niebudowlanych).

Istotnych oddziaływań o negatywnym charakterze nie należy spodziewać się także w przypadku realizacji zapisów projektu mpzp dotyczących inwestycji w zakresie sieci infrastruktury

technicznej. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z funkcjonowania na omawianym obszarze poszczególnych elementów sieci infrastruktury technicznej, jak również niezwykle wysokiego stopnia przekształcenia powierzchni zlokalizowanych w zasięgu granic obszaru projektu mpzp. Niemniej, oddziaływania o lokalnym zasięgu mogą wystąpić w przypadku wykonania wykopów, usunięcia, przemieszczenia i wprowadzania nowych elementów konstrukcyjnych budynków oraz modernizacji elementów sieci infrastruktury. Zjawiska te, z uwagi na swoją niewielką skalę, a także fakt iż dotyczyć będą terenów silnie antropogenicznie przekształconych, nie będą jednak odgrywały znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz warunków gruntowych.

Pomimo braku możliwości zastosowania rozwiązań ograniczających w sposób istotny skalę przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowych (tereny zwartej zabudowy śródmiejskiej), do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których realizacja wykluczy możliwość całkowitego uszczelnienia powierzchni ziemi w granicach obszaru projektu mpzp. Wśród najważniejszych z nich wskazać należy wprowadzenie zapisów ustalających dla terenów **1-3MW/U**, **UK** i **kp** wymóg zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, wynoszącego na terenie **UK** nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej, na terenie **kp** nie mniej niż 25% powierzchni terenu, a na terenach **1-3MW/U** nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej, przy czym dla działek narożnikowych dopuszczono zwiększenie udziału powierzchni zabudowy nawet do 100% powierzchni działki budowlanej. Powierzchnie biologicznie czynne, podobnie jak obecnie, zajmować będą zatem niewielki ułamek powierzchni objętych granicami projektu mpzp, niemniej stanowić będą bardzo ważny element zagospodarowania terenów ścisłej zabudowy śródmiejskiej.

Wyeliminowaniu możliwości trwałego uszczelnienia wszystkich terenów położonych w granicach projektu mpzp służyć będą jednocześnie ustalenia zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu, lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**, a także nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, czy na terenie **kp** – wymóg lokalizacji placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią. Zagospodarowanie zielenią – a w szczególności zielenią wysoką – nawet niewielkich powierzchni będzie szczególnie istotne dla utrzymania powierzchni wolnych od utwardzenia, których obecność na terenach zwartej zabudowy śródmiejskiej jest niezwykle pożądana.

Podsumowując, zgodnie z ustaleniami projektu mpzp powierzchnia zabudowy w granicach obszaru opracowania zwiększy się w stosunku do stanu istniejącego w sposób nieznaczny i obejmować będzie powierzchnie silnie antropogenicznie przekształcone, częściowo utwardzone. Prognozuje się zatem, iż działania te nie wpłyną w sposób niekorzystny na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych w granicach analizowanego obszaru – z uwagi na zakres i charakter zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu i użytkowaniu przedmiotowego terenu, jak również skalę dotychczasowych przekształceń poszczególnych komponentów środowiska.

## 6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na brak obecności wód powierzchniowych w granicach obszaru objętego projektem mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe, wynikających z realizacji jego ustaleń. Nie przewiduje się również wystąpienia znacząco niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe zlokalizowane poza granicami obszaru mpzp, wynikających z ewentualnej zmiany lokalnych warunków gruntowo-wodnych, czy też zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu zlewni wód powierzchniowych (projektem planu objęto tereny silnie antropogenicznie przekształcone).

Ze względu na głównie regulacyjny charakter ustaleń analizowanego projektu mpzp nie przewiduje się również wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania w odniesieniu do kształtowania zasobów i jakości wód podziemnych na analizowanym terenie. Negatywne oddziaływania o charakterze lokalnym i czasowym mogą wystąpić jedynie na etapie prowadzenia robót budowlanych, obejmujących między innymi konieczność wykonania wykopów lub umieszczenia w podłożu elementów obniżających przepuszczalność gruntu. Podjęcie tego rodzaju prac może się wiązać z czasowym obniżeniem zwierciadła wód gruntowych, a także lokalnym ograniczeniem zdolności infiltracyjnych. Zmiany te będą miały charakter krótkotrwały i najprawdopodobniej ustąpią po zaprzestaniu prowadzenia działań w tym zakresie.

Z uwagi na dotychczasowy stopień przekształcenia analizowanego obszaru, a także trwały charakter zrealizowanych tu inwestycji (funkcjonująca zabudowa śródmiejska o znacznej intensywności), możliwość wprowadzenia rozwiązań zwiększających możliwość retencji wód opadowych i roztopowych oraz wpływających korzystnie na lokalne warunki gruntowo-wodne, została praktycznie wyeliminowana. Stąd też do projektu mpzp wprowadzono przede wszystkim zapisy, których realizacja sprzyjać będzie ograniczeniu skali dalszych przekształceń oraz wykluczeniu możliwości całkowitego uszczelnienia wszystkich powierzchni zlokalizowanych w zasięgu granic omawianego projektu mpzp.

Wśród zapisów umożliwiających zachowanie minimalnych zdolności retencyjnych wskazać należy ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy na terenach **1-3MW/U** i **U** (na terenach **1-3MW/U** do 80% powierzchni działki budowlanej, przy czym dopuszcza się zwiększenie zabudowy do 100% dla narożnikowych działek budowlanych, natomiast na terenie **UK** do 35%), wprowadzenie wymogu utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (stanowiącej na terenach **1-3MW/U** nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej, natomiast na terenie **UK** nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej) oraz na terenie **kp** nie mniej niż 25% powierzchni terenu, a także zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Równie istotny jest wprowadzony ustaleniami projektu planu nakaz zagospodarowania zielenią strefy zieleni chronionej, wskazanej na rysunku planu. W przypadku ścisłej zabudowy śródmiejskiej zagospodarowanie nawet tak niewielkich powierzchniowo fragmentów zieleni, może przynosić korzystne skutki w zakresie ograniczania skali negatywnych zjawisk związanych z silnym antropogenicznym przekształcaniem przestrzeni miejskiej.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu nie będzie niosła za sobą również ryzyka pogorszenia jakości lokalnych zasobów wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu postępowania z wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami. Funkcjonująca tu zabudowa posiada w chwili obecnej dostęp do sieci infrastruktury technicznej (w tym sieci kanalizacji ogólnospławnej), a zapisy przedmiotowego projektu mpzp zapewniają możliwość jej rozbudowy, modernizacji i przeprowadzenia robót budowlanych, jak również wymagają uwzględnienia wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej. Ocenia się zatem, iż ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej jest w przypadku analizowanego obszaru znikome, a do ewentualnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego może dojść jedynie w sytuacjach awaryjnych, związanych z utratą szczelności instalacji.

Reasumując, ustalenia projektu planu nie przewidują możliwości lokalizacji nowych inwestycji, których realizacja mogłaby przyczynić się do wystąpienia znaczących, niekorzystnych oddziaływań na wody podziemne. Charakter dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów w granicach obszaru projektu mpzp oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala jednocześnie założyć, że realizacja projektowanych inwestycji nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do wód powierzchniowych w obrębie całej JCWP, w granicach której zlokalizowane są przedmiotowe tereny (pod warunkiem restrykcyjnego przestrzegania ustaleń przedmiotowego projektu planu, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa).

### 6.3. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin, zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych. Biorąc powyższe pod uwagę, nie przewiduje się występowania oddziaływań na powyższe zasoby naturalne na skutek realizacji ustaleń planu.

### 6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy, obszar projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu charakteryzuje się występowaniem powierzchni trwale i intensywnie przekształconych, a różnorodność gatunkowa występujących tu przedstawicieli flory i fauny jest znikoma. Analizując potencjalny wpływ realizacji ustaleń omawianego projektu mpzp na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej należy zatem zwrócić szczególną uwagę na niewielką bioróżnorodność, a także charakterystykę występujących na przedmiotowym obszarze organizmów żywych.

Występujące tu zbiorowiska roślinne oraz bytujące w ich obrębie zwierzęta, reprezentowane są przez gatunki przystosowane do życia w mało sprzyjających warunkach, spotykane są pospolicie na terenach charakteryzujących się bardzo dużym stopniem antropogenicznego przekształcenia. Na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej wpływa także fakt, iż zarówno w otoczeniu, jak i w granicach analizowanego obszaru, funkcjonują przede wszystkim tereny zwartej zabudowy śródmiejskiej, w obrębie której udział powierzchni biologicznie czynnych oraz powierzchni zagospodarowanych zielenią jest znikomy.

Zakłada się, że ewentualne niekorzystne oddziaływania na występującą tu roślinność, czy też pojawiające się w granicach obszaru opracowania zwierzęta, mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji pojedynczych inwestycji, których realizację umożliwiono zgodnie z zapisami projektu mpzp. Oddziaływania te mogą być związane przede wszystkim ze zniszczeniem roślinności, w tym zadrzewień występujących w obrębie parkingu zlokalizowanego po południowej stronie ul. Wysokiej, gdzie projekt planu wprowadza możliwość uzupełnienia zabudowy celem domknięcia pierzei ul. Wysokiej.

Prowadzenie prac budowlanych przy użyciu specjalistycznego sprzętu może wpływać również na czasowe ograniczenie liczby pojawiających się tu zwierząt, które na skutek zwiększenia intensywności niekorzystnych czynników (hałas powodowany przez maszyny budowlane, zmniejszenie dostępności do bazy pokarmowej), będą najprawdopodobniej przenosić się na tereny, w obrębie których panować będą mniej niekorzystne warunki środowiskowe (np. na tereny sąsiadującego od północnego-wschodu z obszarem opracowania niezabudowanego jeszcze placu Wiosny Ludów, bądź parku im. J. H. Dąbrowskiego, położonego w sąsiedztwie projektu planu od południowego-zachodu). Należy jednak podkreślić, że z uwagi na powierzchnię oraz charakter projektowanej zabudowy, jak również dotychczasową różnorodność występujących tu przedstawicieli flory i fauny, zmiany te nie będą miały istotnego znaczenia w kształtowaniu bioróżnorodności w granicach całego obszaru projektu mpzp.

Analizując wpływ realizacji przewidzianych w projekcie mpzp inwestycji na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej (w tym roślinność i zwierzęta) należy podkreślić, że możliwość wprowadzenia do projektu zapisów eliminujących lub ograniczających potencjalne zmiany w zakresie bioróżnorodności została ograniczona z uwagi na funkcję terenów wskazanych w zasięgu jego granic, lokalizację w ścisłym centrum miasta, a przede wszystkim dotychczasową skalę przekształceń i intensywność funkcjonującej tu zabudowy. Niemniej, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja wpłynie w pewnym stopniu na umożliwienie utrzymania w granicach obszaru projektu mpzp niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią, stanowiących jeden z najważniejszych elementów kształtujących lokalną bioróżnorodność. Wymienić tu należy przede wszystkim ustalenia: zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu, lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**, a także nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, czy na terenie **kp** wymóg lokalizacji placu miejskiego z zielenią. Realizacja wspomnianych zapisów ograniczy możliwość całkowitego zabudowania działek budowlanych oraz wymusi pozostawienie niewielkich powierzchni dostępnych dla przedstawicieli lokalnej flory i fauny, reprezentowanych przez gatunki charakteryzujące się znacznymi możliwościami adaptacji oraz niewielkimi wymaganiami siedliskowymi.

Podsumowując, z uwagi na charakter założeń omawianego projektu mpzp, jak również specyfikę występujących tu dotychczas przedstawicieli flory i fauny, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na kształtowanie tutejszej różnorodności biologicznej (w tym roślin i zwierząt), stanowiących konsekwencję realizacji zapisów analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

## 6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu nie wprowadza ustaleń, których realizacja mogłaby w sposób istotny naruszyć walory krajobrazowe przedmiotowego obszaru.

Jak już wielokrotnie podkreślano, analizowany obszar stanowi fragment zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, podlegającego ochronie konserwatorskiej, z licznymi budynkami wskazanymi do ochrony na mocy ustaleń projektu planu.

Projekt planu zakłada ochronę i zachowanie obecnego układu zwartej zabudowy śródmiejskiej, a na rysunku planu wskazano liczne budynki, które na podstawie mpzp będą podlegały ochronie. Ustalono dla nich ochronę w zakresie części frontowych budynków, poprzez zachowanie ich wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połączy dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego.

Projekt planu zakłada również lokalizację nowej zabudowy w miejscach aktualnie jeszcze nie zainwestowanych, chociaż biorąc pod uwagę stopień zabudowy obszaru, nowych inwestycji nie będzie dużo. Nowe inwestycje budowlane, w ramach uzupełnienia kwartału istniejącej zabudowy, przewidywane są głównie na terenie **3MW/U**, gdzie projekt planu zakłada uzupełnienie zabudową ciągu ulicy Wysokiej, a także realizację kilku budynków na niezabudowanych działkach położonych wewnątrz tego kwartału (z domknięciami pierzei od ul. Piekary i ul. B. Krysiwicza). Nowa zabudowa zaprojektowana została również na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Ponadto na terenie oznaczonym w projekcie planu symbolem **kp**, zlokalizowanym pomiędzy kościołem św. Marcina a nowoprojektowanym budynkiem na narożniku ulic Piekary i św. Marcina, przewiduje się lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

Widocznych zmian w lokalnym krajobrazie można spodziewać się przede wszystkim w przypadku realizacji projektowanej zabudowy na narożniku ulic św. Marcin i Piekary (teren **1MW/U**), gdzie w chwili obecnej funkcjonuje parking gruntowy dla samochodów, od strony ul. Piekary zlokalizowanych jest kilka obiektów handlowych (w formie niewielkich, tymczasowych pawilonów), natomiast wzdłuż ul. św. Marcin sezonowo roztawiane są ogródki gastronomiczne i food track-i. Projekt planu uwzględnia również sąsiedztwo zabytkowego kościoła św. Marcina, ustalając lokalizację nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary, z wycofaniem od strony ul. św. Marcin na wysokości kościoła i ścieżką narożnika nowego budynku zapewniającym widok na kościół. Ponadto od strony ul. św. Marcin przewidziano lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią i nawierzchniami utwardzonymi (teren **kp**). Przewiduje się zatem, że realizacja wspomnianej zabudowy – przy jednoczesnym respektowaniu ustaleń projektu mpzp w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oraz zapisów dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury (szczególnie w kontekście bezpośredniego sąsiedztwa budynku zabytkowego kościoła św. Marcina) – będzie miała korzystny wpływ na kształtowanie walorów tutejszego krajobrazu. Uzupełnienie pierzei zabudowy poprzez realizację nowego budynku o wysokich walorach architektonicznych, z wykorzystaniem materiałów wysokiej jakości, niewątpliwie przyczyni się do podniesienia wartości estetycznej przestrzeni w tej części śródmieścia.

Należy podkreślić, iż szczególne znaczenie dla kształtowania walorów lokalnego krajobrazu ma położenie przedmiotowego obszaru w granicach terenów podlegających ochronie na podstawie zapisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Cały analizowany obszar stanowi fragment układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.03.1980 r. nr A231 oraz fragment pomnika historii „Poznań – historyczny zespół miasta”. Z uwagi na powyższe, możliwość lokalizacji zabudowy o parametrach i lokalizacji nie uwzględniającej kontekstu historycznego i przestrzennego została wyeliminowana.

Dla utrzymania elementów wpływających na walory tutejszego krajobrazu istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów projektu mpzp odnoszących się w sposób bezpośredni do nielicznej, występującej na analizowanym obszarze zieleni. Wśród najważniejszych ustaleń w tym zakresie wymienić należy ustalenia: zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu, lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**, a także nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Zachowanie lub wzbogacenie występującej tu nielicznej zieleni z pewnością przyczyni się do utrzymania elementów o korzystnym wpływie na kształtowanie walorów estetycznych przestrzeni. Podniesieniu walorów krajobrazowych obszaru projektu planu służyć będzie również realizacja na terenie **kp** placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

W celu kształtowania ładu przestrzennego i poprawy walorów krajobrazowych poszczególnych terenów, do projektu planu wprowadzono także liczne ograniczenia i zakazy, dotyczące możliwości lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną. W tym zakresie wprowadzono zakaz



lokalizacji: tymczasowych obiektów budowlanych, napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem tramwajowej sieci trakcyjnej, ogrodzeń (pełnych, a także na terenach dróg i na terenach **kp** i **kx**, z wyjątkiem ogrodzeń służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu), urządzeń reklamowych oraz sztyldów z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub w formie LED oraz wyświetlanych ruchomych obrazów.

Podsumowując, z uwagi na regulacyjny charakter założeń omawianego projektu planu, a także lokalizację w ścisłym centrum miasta (które objęte zostało ochroną z uwagi na wyjątkowe walory historyczne, architektoniczne i urbanistyczne), nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczących przekształceń lokalnego krajobrazu wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu.

## 6.6. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu zmiany mpzp mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do istotnego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze.

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, analizowany obszar stanowi fragment zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, podlegającego ochronie konserwatorskiej, z licznymi budynkami wskazanymi do ochrony na mocy ustaleń projektu planu. Projekt planu zakłada ochronę i zachowanie obecnego układu zwartej zabudowy śródmiejskiej, dopuszczając jednocześnie nieliczne inwestycje budowlane. Na terenie **3MW/U** projekt planu ustala uzupełnienie zabudową ciągu ulicy Wysokiej, a także realizację kilku budynków na niezabudowanych działkach położonych wewnątrz tego kwartału (z domknięciami pierzei od ul. Piekary i ul. B. Krysiwicza). Nowa zabudowa zaprojektowana została również na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Ponadto na terenie oznaczonym w projekcie planu symbolem **kp**, zlokalizowanym pomiędzy kościołem św. Marcina a nowoprojektowanym budynkiem na narożniku ulic Piekary i św. Marcin, przewiduje się lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

Pojawienie się nowej zabudowy skutkować może lokalnym zwiększeniem liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, na skutek uruchomienia nowych, indywidualnych instalacji grzewczych, wykorzystywanych w celu dostarczenia ciepła do poszczególnych budynków. Wzrost poziomu emisji zanieczyszczeń nastąpić może również na skutek lokalnego zwiększenia natężenia ruchu pojazdów, obsługujących nowopowstającą zabudowę. Przewiduje się natomiast, że ze względu na niewielką powierzchnię terenów wskazanych pod lokalizację nowej zabudowy, zwiększenie liczby emitorów zanieczyszczeń w postaci instalacji grzewczych, będzie miało marginalny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Czynnikiem ograniczającym ewentualny wzrost emisji zanieczyszczeń, generowanych na skutek funkcjonowania indywidualnych instalacji grzewczych, jest również dostęp do istniejącej sieci ciepłej i gazowej. Dostępność do tego rodzaju infrastruktury pozwala założyć, iż większość instalacji grzewczych będzie wykorzystywać paliwa gazowe, charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji. W tym zakresie istotne są zapisy projektu mpzp ustalające zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych, nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Natomiast w sytuacji, kiedy nowa zabudowa będzie zaopatrywana w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych, wielkość nowej emisji będzie głównie uzależniona od zastosowanego w instalacji paliwa, co na tym etapie planowania utrudnia ocenę potencjalnego oddziaływania. Niemniej, stosowanie paliw do ogrzewania obiektu o jak najlepszych parametrach emisyjnych niewątpliwie będzie pozytywnie wpływać na ograniczanie tego typu oddziaływań.

Do projektu planu wprowadzono również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Realizacja tego ustalenia spowoduje, że w granicach analizowanego obszaru nie będą mogły powstawać przedsięwzięcia zaliczane do znacząco oddziałujących na środowisko, w tym na jakość

powietrza, oprócz tych dopuszczonych ustaleniami mpzp (m.in. inwestycji komunikacyjnych, infrastrukturalnych).

Wśród zapisów projektu planu, których realizacja w sposób pośredni pozytywnie wpływać będzie na lokalną jakość powietrza atmosferycznego wymienić należy również wszystkie ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania zieleni, takie jak: zachowanie i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu, wymóg lokalizacji stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**, a także nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, czy wymóg wykształcenia w obrębie placu miejskiego na terenie **kp** zieleni.

Lokalnego i krótkoterminowego wzrostu emisji zanieczyszczeń spodziewać się można na etapie realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych. We wspomnianym przypadku, źródłami emisji będą maszyny budowlane i środki transportu wykorzystywane przy pracach budowlanych oraz przemieszczane masy ziemne i materiały budowlane. Wielkość emisji substancji gazowych i pyłowych uzależniona będzie od warunków meteorologicznych i fazy realizacji zadania. Na tym etapie inwestycyjnym oddziaływanie na powietrze będzie jednak chwilowe. Okresowo wymienione emisje mogą być dokuczliwe, ale biorąc pod uwagę ich przejściowy charakter, należy uznać, że etap ten nie spowoduje długotrwałych negatywnych zmian w jakości powietrza. W celu ograniczenia na etapie realizacyjnym emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza niezwykle istotny będzie sposób prowadzenia prac budowlanych, a także sposób organizacji placu budowy. Istnieje szereg zasad, zakazów, ograniczeń, które powinno się zastosować w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń. Należą do nich m. in.: odpowiednie utrzymanie dróg dojazdowych do miejsca inwestycji w celu ograniczenia pylenia materiałów budowlanych (czyszczenie jezdni), ograniczenie mieszania kruszyw na placu budowy poprzez stosowanie gotowych mieszanek budowlanych, transportowanie sypkich materiałów budowlanych odpowiednimi wywrotkami, posiadającymi elementy ograniczające pylenie, minimalizowanie emisji spalin z maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych poprzez wyłączanie silników w trakcie postoju bądź załadunku.

Wśród najbardziej istotnych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, drastyczne zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania (w nowo projektowanej zabudowie), czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Przewiduje się, że wprowadzenie przewidywanych planem budynków charakteryzujących się znaczną kubaturą i wysokością może doprowadzić do pewnych zmian w zakresie możliwości przewietrzania terenów zlokalizowanych w granicach opracowania, jak również zmian w zakresie kształtowania warunków wilgotnościowych oraz termicznych. Projektowane inwestycje dotyczyć będą przede wszystkim tylko części działek zlokalizowanych w zachodniej i północno-zachodniej części analizowanego obszaru, a co za tym idzie nie wpłyną w sposób diametralny na zmianę warunków mikroklimatycznych w granicach całego obszaru projektu planu, który obejmuje tereny istniejącej, zwartej zabudowy śródmiejskiej.

Możliwość wprowadzenia rozwiązań sprzyjających ograniczeniu zmian w zakresie lokalnego mikroklimatu została znacząco ograniczona z uwagi na specyfikę omawianego obszaru (tereny niemal w całości trwale zainwestowane), jak i konieczność kształtowania zabudowy w nawiązaniu do historycznie ukształtowanych pierzei zabudowy (na terenie ścisłego centrum). Niemniej, aby ograniczyć możliwość dalszego pogarszania warunków mikroklimatycznych w granicach przedmiotowego obszaru, do projektu mpzp wprowadzono zapisy określające maksymalną powierzchnię działki budowlanej, intensywność oraz wysokość zabudowy.

Z punktu widzenia zminimalizowania ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na klimat lokalny, pozytywnie ocenia się także ustalenia dotyczące kształtowania zieleni na terenach objętych granicami projektu mpzp. Wśród nich wskazać należy ustalenia: zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, zachowania i ochrony istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu, lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**, a także

nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Pozostawienie części powierzchni umożliwiających przepływ mas powietrza oraz powierzchni porośniętych zielenią, których obecność sprzyja poprawie warunków termicznych i wilgotnościowych pozwoli ograniczyć ryzyko dalszego pogłębiania niekorzystnych oddziaływań na lokalne warunki mikroklimatyczne (związane z funkcjonowaniem zabudowy). Ponadto, utrzymanie w możliwie maksymalnym stopniu dotychczasowego udziału zieleni wpływać będzie korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO<sub>2</sub>) oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Reasumując, realizacja zapisów projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu skutkować będzie zmianą warunków mikroklimatycznych jedynie w obrębie części terenów, dla których wskazuje się możliwość realizacji projektowanej zabudowy oraz zintensyfikowania dotychczasowego zagospodarowania. Skala prognozowanych zjawisk nie wpłynie jednak w sposób znaczący na zmianę dotychczasowych warunków mikroklimatycznych w granicach całego analizowanego obszaru, charakterystycznych na terenów ścisłej zabudowy śródmiejskiej.

## 6.7. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt planu „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu ustala przeznaczenie terenów pod następujące funkcje: tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej (lokalizację zabudowy śródmiejskiej: mieszkaniowej wielorodzinnej albo usługowej, albo mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej), oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MW/U**, **2MW/U** i **3MW/U** oraz teren zabudowy usługowej – sakralnej (lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych, usługowych oraz budynków garażowo-gospodarczych), oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**, a także tereny dróg publicznych, oznaczone symbolami: **1-2KD-L** i **1-3KD-D** (przy czym fragment ul. Św. Marcin w granicach projektu planu to **1-2KD-L** oraz **1KD-D**, ul. Piekary to **2KD-D**, a ul. B. Krysiwicza to **3KD-D**), teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony symbolem **kx**, oraz teren placu miejskiego, oznaczony symbolem **kp**.

Spśród wymienionych rodzajów terenów, w projekcie planu objęto ochroną akustyczną w środowisku – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*<sup>48</sup> oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>49</sup> – przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej **1-3MW/U** jako tereny mieszkaniowo-usługowe.

Ustalenia projektu planu nie zakazują jednak na terenach zabudowy **1-3MW/U** lokalizacji obiektów zamieszkania zbiorowego, zabudowy usług oświaty, czyli szkół, przedszkoli lub żłobków – czyli zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, oraz zabudowy usług ochrony zdrowia – czyli domów opieki społecznej i szpitali. Z kolei, na terenie **UK** projekt planu nie zakazuje lokalizacji funkcji zabudowy jw. z wyjątkiem szpitali.

W związku z powyższym, w projekcie planu – w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku – ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów **1-3MW/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Oznacza to, że w przypadku lokalizacji na tych terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej, a także zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, wymagane będzie zapewnienie dla wszystkich tych funkcji zabudowy dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, dominujących na tych terenach, w analizowanym obszarze projektu planu oraz w tej części miasta – zgodnie z art. 114 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*<sup>50</sup>, który mówi, że „Jeżeli teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu”.

Podobnie dla terenu **UK**, który nie wymaga ochrony akustycznej w środowisku, ale w przypadku lokalizacji na tym terenie obiektów zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży lub domów opieki społecznej, wymagane jest zapewnienie dla

<sup>48</sup> Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.)

<sup>49</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>50</sup> Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.)

tych funkcji zabudowy dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

Ponadto, w ustaleniach projektu planu – w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku – ustalono także zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Ustalenie to zapisano w związku z możliwym, potencjalnie niekorzystnym akustycznie oddziaływaniem na środowisko – na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **1-3MW/U**, w obszarze projektu planu oraz na tereny sąsiadujące z tym obszarem – tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (w rozumieniu rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>51</sup>), czyli źródeł hałasu związanych z funkcjonowaniem tych terenów zabudowy oraz zainstalowanych i działających tamże urządzeń technicznych (tj. czerpni, wyrzutni wentylatorów, agregatów prądotwórczych, mechanizmów sterujących bram czy wind i innych technicznych źródeł hałasu), a także oddziaływaniem wewnętrznego ruchu pojazdów oraz parkingów.

Źródłami zagrożeń akustycznych w środowisku jako tzw. pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu może być również działalność wrażliwych akustycznie funkcji usług oświaty, czyli głównie szkół czy przedszkoli – ich boisk i placów zabaw dla dzieci, nie zakazana zarówno na terenach **1-3MW/U**, jak i na terenie **UK**, tudzież inne oddziaływania – związane z funkcjonowaniem zabudowy usług oświaty lub zdrowia, a także zamieszkania zbiorowego lub sportu i rekreacji (w związku z dopuszczeniem lokalizacji na terenach **1-3MW/U** oraz **UK** – w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – placów zabaw i urządzeń sportowo-rekreacyjnych).

Z kolei, eliminowaniu potencjalnych konfliktów w dziedzinie akustyki środowiska służyć będą ustalenia sformułowane dla terenów **1-3MW/U** oraz **UK** w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, które poza przytoczonymi wyżej zakazami, dotyczą także ustalonego w tekście uchwały projektu planu dla terenów **1-3MW/U** zakazu lokalizacji stacji paliw, warsztatów, myjni samochodowych, stacji kontroli pojazdów, blacharni i lakierni. Zakaz ten ma również zastosowanie dla terenu **UK**, na którym projekt planu dopuszcza wyłącznie lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych, usługowych oraz budynków garażowo-gospodarczych.

Zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych oznacza zapewnienie wymaganych standardów akustycznych w środowisku, które na podstawie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>52</sup>, wynoszą – w przypadku wskaźników dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego (samochodowego i tramwajowego łącznie), mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby –  $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$  dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dziennej (od godz. 6<sup>00</sup> do godz. 22<sup>00</sup>) oraz 8 godzinom pory nocnej (od godz. 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup>), natomiast w przypadku wskaźników dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu dźwięku hałasu komunikacyjnego jw., mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, czyli:  $L_{DWN}$  – wyznaczone w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6<sup>00</sup> do godz. 18<sup>00</sup>), pory wieczoru (od godz. 18<sup>00</sup> do godz. 22<sup>00</sup>) i pory nocy (od godz. 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup>), oraz  $L_N$  – wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (od godz. 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup>), wynoszą –  $L_{DWN}^* = 68$  dB i  $L_N^* = 59$  dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej i w porze nocnej.

W przypadku występowania w obszarze projektu planu innych źródeł hałasu, np. lokalnego, wewnętrznego ruchu pojazdów samochodowych, czy też funkcjonowania urządzeń technicznych, wind, bram, czerpni, wyrzutni systemów wentylacyjnych, czyli innych jeszcze źródeł hałasu od tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, według ustaleń obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>53</sup>, dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów mieszkaniowo-usługowych w granicach opracowania oraz dla terenów w jego bezpośrednim sąsiedztwie – wynoszą: w przypadku wskaźników hałasu mających zastosowanie

<sup>51</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>52</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>53</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby –  $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$  dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy. Z kolei, w przypadku wskaźników stosowanych do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, wyznaczonych w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz wszystkim porom nocy w roku, czyli maksymalnych dopuszczalnych długookresowych średnich poziomów takiego rodzaju hałasów jw. – wartości dopuszczalne dla terenów mieszkaniowo-usługowych wynoszą –  $L_{DWN}^* = 55$  dB i  $L_N^* = 45$  dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Terenów w granicach obszaru przedmiotowego projektu planu, objętych ochroną akustyczną w środowisku, nie zakwalifikowano akustycznie jako tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców – przede wszystkim na podstawie wyników badań hałasu prowadzonych w roku 2017, w tym rejonie miasta, a więc na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*<sup>54</sup>.

Rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku<sup>55</sup> ustala dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców następujące dopuszczalne poziomy hałasu: dla wskaźników równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego, odpowiednio w odniesieniu do pory dziennej i pory nocnej –  $L_{Aeq D/N}^* = 68/60$  dB, a dla wskaźników długookresowego średniego poziomu takiego hałasu –  $L_{DWN}^* = 70$  dB i  $L_N^* = 65$  dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczorno-nocnej) oraz wszystkim porom nocy. Dopuszczalne kryteria poziomów hałasu w środowisku dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców są znacznie słabsze dla pory nocy – o  $\Delta L_N = 6$  dB, w porównaniu z wymaganymi dla terenów mieszkaniowo-usługowych, i dotyczą poziomów zagrażających zdrowiu ludzi.

Poza zagrożeniami akustycznymi w środowisku, dot. oddziaływania zewnętrznych źródeł hałasu komunikacyjnego, w tym przede wszystkim hałasu samochodowego od ul. św. Marcin oraz ul. B. Krysiwicza, omówionych w rozdz. 2.10, a także hałasu samochodowego wewnętrznego i parkingów oraz oddziaływania źródeł hałasu od tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, mogą niestety mieć też miejsce inne zdarzenia akustyczne w środowisku – np. imprezy okazjonalne czy zdarzenia okolicznościowe (np. gdy będą odbywały się imprezy plenerowe, koncerty lub wesela). Zdarzenia te będą mogły hałasować znacznie bardziej i dłużej niż określone wyżej – na podstawie obowiązującego rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku<sup>56</sup>, jeśli tylko nie będą naruszały przepisów uchwały Rady Miasta Poznania z 2016 r. w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania<sup>57</sup>.

Uchwała jw. wprowadza na terenie miasta Poznania ograniczenie czasu funkcjonowania instalacji i korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym w szczególności urządzeń nagłaśniających – od poniedziałku do czwartku oraz w niedzielę od godz. 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup> następnego dnia, a w piątki, soboty i dni świąteczne od godz. 24<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup> następnego dnia, z wyjątkiem dni 31 grudnia i 1 stycznia. W przypadku, gdy po dniu świątecznym następuje dzień powszedni, ograniczenie obowiązuje od godziny 22<sup>00</sup> do godz. 6<sup>00</sup> następnego dnia.

Ograniczeń tych nie stosuje się jednak do urządzeń i instalacji zlokalizowanych w lokalach zabezpieczonych przed wydostaniem się hałasu na zewnątrz budynku (co w praktyce jednak nie funkcjonuje skutecznie) oraz do obiektów wykorzystywanych przy okazjonalnych, publicznych uroczystościach lub imprezach kulturalnych, naukowych, rozrywkowych lub sportowych, zgromadzeniach – odbywających się w oparciu o stosowne pozwolenia, zgłoszenia lub uzgodnienia, a także przy uroczystościach i imprezach związanych z kultem religijnym.

<sup>54</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

<sup>55</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>56</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>57</sup> Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.)

W praktyce oznacza to okresowo większy i bardziej uciążliwy hałas niż dopuszczony przepisami rozporządzenia obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>58</sup>.

W ustaleniach projektu planu dopuszczono także stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi – w celu umożliwienia kształtowania wymaganych warunków akustycznych w budynkach, wewnątrz pomieszczeń (zamkniętych) przeznaczonych na pobyt ludzi, zgodnie z ich przeznaczeniem, według wymagań polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej, przy zapewnieniu jednocześnie wymiany powietrza z otoczeniem.

Stosowanie zasad akustyki architektonicznej dotyczy właściwego ze względów akustycznych rozkładu pomieszczeń w budynkach (nie tylko mieszkalnych, także biurowych, usługowych – np. hotelowych, zamieszkania zbiorowego, oświaty lub ochrony zdrowia, czy wymagających szczególnej koncentracji uwagi), który uwzględnia zagrożenia akustyczne zewnętrzne i wewnętrzne w tych budynkach, i odnosi się głównie do projektowanych, nowych budynków lub budynków gruntownie przebudowywanych. Z kolei, stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy wszystkich budynków wymagających ochrony akustycznej wewnątrz pomieszczeń (przy zamkniętych oknach i drzwiach), narażonych m.in. na ponadnormatywne dla wnętrz pomieszczeń oddziaływanie akustyczne z zewnątrz, nawet mimo zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku zewnętrznym, i wiąże się z potrzebą stosowania przegród zewnętrznych w tych budynkach o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym głównie okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Ustalenie dotyczące stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej jw. dotyczy budynków zlokalizowanych na terenach zabudowy nie tylko w strefach oddziaływania charakteryzujących się ponadnormatywnymi wartościami poziomów hałasu, czyli jak w tym przypadku poziomami hałasu samochodowego przekraczającymi wartości dopuszczalne dla terenów mieszkaniowo-usługowych:  $L_{DWN}^* = 68$  dB oraz  $L_N^* = 59$  dB, odpowiednio w porze dzień-noc i porze nocnej, w przypadku zabudowy zlokalizowanej bezpośrednio wzdłuż północnej granicy projektu planu – przy ul. święty Marcin.

Ustalenie to dotyczy również budynków, które znajdują się bądź znajdują poza strefami ponadnormatywnego oddziaływania hałasu samochodowego w środowisku (w tym wypadku) – na terenach, gdzie poziomy np. tego rodzaju hałasu przekraczają wartości  $L_{Aeq D/N} = 60/50$  dB, w odpowiednich przedziałach czasu oceny w porze dziennej i nocnej, zgodnie z wymaganiami polskich norm (niezależnie od rodzaju terenu zabudowy). Poziomy dźwięku w środowisku wyższe niż te wartości nie gwarantują, jak było dotąd – na mocy rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*<sup>59</sup>, które przestało obowiązywać w październiku 2012 r. – uzyskania wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, wyposażonych w okna o standardowej i rzeczywistej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem (zgodnie z wymaganiami przepisów polskich norm, stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej).

Jednocześnie należy zaznaczyć, że lokalizację zabudowy wymagającej zapewnienia komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń (zamkniętych) – na terenach charakteryzujących się wysokimi poziomami hałasu w środowisku dopuszczają przepisy *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*<sup>60</sup>, które mówią m.in. (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych określonej w Polskiej Normie dotyczącej wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych.”. Mimo to, umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia nakazującego stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej jest właściwe – ze względu na zwrócenie uwagi na problem zagrożenia hałasem w budynkach (w pomieszczeniach zamkniętych).

<sup>58</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

<sup>59</sup> Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

<sup>60</sup> Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity ze zm.)

Aktualne warunki akustyczne w środowisku, w obszarze projektu planu, omówiono w niniejszej prognozie w rozdz. 2.10 – na podstawie wyników badań hałasu prowadzonych w roku 2017, zawartych w dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*<sup>61</sup>, i zilustrowano na załączniku nr 2 – dla hałasu samochodowego oraz na załączniku nr 3 – dla hałasu tramwajowego.

Badania te pokazywały, że oddziaływanie hałasu samochodowego jest na przedmiotowym obszarze dominujące, zarówno w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej (por. załącznik nr 2 z załącznikiem nr 3).

Na obszar projektu planu najbardziej niekorzystnie – zarówno w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz w porze nocnej – oddziałuje ul. Św. Marcin. Cichsze są ul. B. Krysiwicza oraz ul. Piekary.

Długookresowy średni poziom hałasu samochodowego od ul. Św. Marcin – wzdłuż północnej granicy opracowania – kształtuje się na poziomie wartości: ok.  $L_{DWN} = 71-72$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok.  $L_N = 64-65$  dB, w porze nocnej, powodując przekroczenia przyjętych dopuszczalnych wartości poziomów dźwięku w środowisku  $L^*_{DWN} = 68$  dB oraz  $L^*_N = 59$  dB – o co najmniej  $\Delta L_{DWN} = 3-4$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz o ok.  $\Delta L_N = 5-6$  dB, w porze nocnej.

W przypadku ul. B. Krysiwicza, wyznaczone poziomy hałasu ok.  $L_{DWN} = 60-68$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz do ok.  $L_N = 61-62$  dB, w porze nocnej, powodują przekroczenia przyjętych dopuszczalnych wartości poziomów dźwięku w środowisku jedynie w porze nocnej – o ok.  $\Delta L_N = 2-3$  dB, w porze nocnej.

Hałas samochodowy od ul. Piekary nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku.

W związku z powyższym, korzystnie na kształtowanie warunków akustycznych w środowisku, w granicach opracowania projektu planu oraz w jego otoczeniu, wpłyną również ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które przewidują na terenach dróg – dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych, z wyłączeniem ekranów akustycznych, oraz dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu.

W przypadku oddziaływania hałasu samochodowego z ul. Św. Marcin w przyszłości należy stwierdzić, że ulica ta będzie zostać docelowo wyciszona, bo generowany z niej hałas przekracza dopuszczalne standardy akustyczne w środowisku – nie tylko w granicach przedmiotowego projektu planu, ale także w sąsiadującej z nią zabudowie, położonej poza granicami projektu planu. Takie cel zakłada program uspokojenia ruchu – w zakresie strefy Tempo 30, realizowany już w tym rejonie miasta, oraz *Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania*<sup>62</sup>, który przewiduje zastosowanie rozwiązań przeciwhałasowych w postaci wymiany nawierzchni jezdni na cichą oraz ograniczenie prędkości ruchu pojazdów do 40 km/godz. a nawet 30 km/godz.

Zastosowania działań przeciwhałasowych jw. wymaga także ul. B. Krysiwicza, a docelowo zapewne także ul. Piekary.

Ograniczenie prędkości ruchu pojazdów do  $V = 50$  km/godz. z prędkości tylko o 10 km/godz. wyższej ( $V = 60$  km/godz.) powoduje obniżenie poziomu hałasu o ok.  $\Delta = 1.4$  dB (w przypadku samochodów osobowych), a z prędkości wyższej o ok. 20 km/godz. – już o ok.  $\Delta = 2.7$  dB (dla pojazdów jw.)<sup>63</sup>. Ograniczenie prędkości ruchu o  $V = 20$  km/godz. jest równoważne zmniejszeniu natężenia ruchu o ok. 50 % (bez ograniczania prędkości ruchu).

Od czerwca 2021 r. mają obowiązywać ujednolicone limity prędkości w terenie zabudowanym. Niezależnie od pory dnia i nocy dopuszczalna prędkość pojazdów w mieście będzie wynosić  $V = 50$  km/godz. (obecnie w godzinach nocnych w terenie zabudowanym można jechać z prędkością  $V = 60$  km/godz.). Można by zatem uznać, że nie ma potrzeby poruszać tego zagadnienia. Istotna jednak będzie tu skuteczna kontrola prędkości ruchu pojazdów.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że ograniczanie prędkości ruchu pojazdów (np. osobowych)<sup>64</sup> powoduje następujące spadki poziomów hałasu, np.: z prędkości  $V = 50$  km/godz. do prędkości  $V = 40$  km/godz. – o ok.  $\Delta = 1.7$  dB, a z prędkości  $V = 50$  km/godz. do prędkości  $V = 30$  km/godz.

<sup>61</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

<sup>62</sup> Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498)

<sup>63</sup> Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498)

<sup>64</sup> Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498)

– o ok.  $\Delta = 3.7$  dB, natomiast z prędkości  $V = 40$  km/godz. do prędkości  $V = 30$  km/godz. – o ok.  $\Delta = 2.0$  dB.

Z kolei, zastosowanie tzw. cichych nawierzchni drogowych jest skuteczną metodą redukcji hałasu toczenia (hałasu oddziaływania kół pojazdu z nawierzchnią jezdni). Stosowanych jest wiele typów i rodzajów cichych nawierzchni.

Skuteczność akustyczna cichych nawierzchni drogowych zależy przede wszystkim od ich budowy, prędkości ruchu oraz kategorii pojazdów samochodowych (dla pojazdów lekkich skuteczność akustyczna jest większa niż dla pojazdów ciężkich).

W zależności od rodzaju nawierzchni, prędkości ruchu oraz rodzaju pojazdów samochodowych, skuteczność akustyczna cichych nawierzchni może wynosić nawet kilka decybeli.

Ponadto przewiduje się, że hałas komunikacyjny – kolejowy, a także hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Krzesiny, tudzież hałas tramwajowy – nie będzie w przyszłości obejmował granic przedmiotowego obszaru projektu planu, tak jak to jest obecnie (w przypadku hałasu kolejowego i lotniczego), na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*<sup>65</sup>.

Zakłada się również, że w przyszłości także inne oddziaływania akustyczne nie będą wpływały na obszar opracowania projektu planu, np. źródła hałasu przemysłowego oraz oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przyszłości – po zrealizowaniu planowanego zagospodarowania obszaru projektu planu „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu, w wyniku realizacji jego ustaleń szczegółowych, sformułowanych m.in. w dziedzinie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku oraz w budynkach – warunki akustyczne będą korzystne dla planowanych funkcji terenów **1-3MW/U** lub nie zakazanych na terenach **MW/U** i **UK**. Projekt planu ustalił zapewnienie odpowiednich standardów akustycznych w środowisku, a także dopuścił stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Obszar projektu planu nie będzie skażony hałasem kolejowym, hałasem lotniczym oraz hałasem przemysłowym.

## 6.8. Oddziaływanie na ludzi

Omawiany w prognozie projekt mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu nie wprowadza istotnych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania zlokalizowanych w jego granicach terenów, których realizacja mogłaby w sposób istotny wpłynąć na mieszkańców przedmiotowego terenu, jak i terenów z nim sąsiadujących.

Regulacyjny charakter zapisów projektu mpzp wyklucza możliwość realizacji inwestycji, których funkcjonowanie mogłoby w sposób istotny pogorszyć aktualne warunki zamieszkania, jak również wpłynąć w sposób znacząco niekorzystny na poszczególne komponenty środowiska. Negatywne oddziaływania, których wystąpienie przewiduje się w wyniku realizacji części zapisów projektu mpzp (umożliwiających uzupełnienie kwartału zabudowy na terenie **3MW/U**, a także realizację nowego budynku na terenie **1MW/U** na narożniku ulic Św. Marcin i Piekary oraz na terenie **kp** – placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią, z nawierzchniami utwardzonymi), związane będą przede wszystkim ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji projektowanej zabudowy i placu, obejmując m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (wykonywanie prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu, związanego z pracą sprzętu budowlanego w obrębie działek przeznaczonych pod realizację nowych inwestycji. Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, jak również ograniczony przestrzennie. Nie przewiduje się natomiast wystąpienia negatywnych oddziaływań o charakterze długofalowym, wpływających niekorzystnie na kształtowanie warunków zamieszkania oraz zdrowie i życie ludzi (np. istotne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego itd.). W tym celu jednak należy zapewnić właściwe prowadzenie postępowania administracyjnego, które powinno egzekwować kolejność, ilość i jakość czynności budowlanych w ocenie oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji budowlanych.

Ponadto, w celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru, niezbędne było także podjęcie działań pozwalających na zachowanie

<sup>65</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017



i właściwą ochronę elementów środowiska. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców przedmiotowego terenu, jak i terenów sąsiednich. Do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy dotyczące między innymi: ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, sposobu ochrony i kształtowania zieleni na terenach ścisłej zabudowy śródmiejskiej, jak również zasad kształtowania komfortu akustycznego.

Bezpośredni i korzystny wpływ na utrzymanie jakości życia w obszarze przedmiotowego planu będzie miała realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci infrastruktury technicznej, ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, czy też uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej. W projekcie mpzp znalazł się jednocześnie zapis dopuszczający lokalizację obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, a także prowadzenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Za korzystne z punktu widzenia oddziaływań na mieszkańców rozwiązania uznać należy wspomniane już wcześniej zapisy odnoszące się do sposobu zagospodarowania zielenią. Wprowadzenie zapisów ustalających: zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, zachowanie i ochronę istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu, lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**, nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, a także określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej jaki musi zostać zachowany w granicach działek budowlanych na terenach **1-3MW/U** i **UK**, czy wymóg wykształcenia w obrębie placu miejskiego na terenie **kp** zieleni, sprzyjając będzie zachowaniu i wytworzeniu niewielkich enklaw zieleni, których funkcjonowanie na terenach ścisłego centrum miasta ma szczególne znaczenie dla mieszkańców, jak i innych przebywających tu osób.

Podsumowując, prognozuje się, iż pełna i docelowa realizacja jego zapisów zasadniczo nie będzie związana z długofalowym, niekorzystnym oddziaływaniem na mieszkańców analizowanego obszaru, jak i obszarów bezpośrednio z nim sąsiadujących. Zakłada się, że umożliwienie realizacji inwestycji przewidzianych w projekcie planu nie powinno stanowić przyczyny wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na mieszkańców analizowanego obszaru – przy założeniu pełnej i docelowej realizacji zapisów projektu mpzp w zakresie zasad ochrony środowiska oraz dotyczących parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania poszczególnych terenów.

## 6.9. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Ze względu na lokalizację terenów objętych granicami projektu mpzp w zasięgu granic historycznego układu urbanistycznego, a także obecność obiektów o dużych walorach architektonicznych (o charakterze zabytkowym), do projektu planu wprowadzono ustalenia, których realizacja ma na celu możliwie maksymalną ochronę ich wyjątkowych walorów.

W tym zakresie projekt mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu ustala:

- ochronę terenu jako fragmentu układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.03.1980 r. nr A 231;
- ochronę terenu jako fragmentu pomnika historii „Poznań – historyczny zespół miasta”;
- dla budynków wpisanych do rejestru zabytków, wskazanych na rysunku planu, zachowanie wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połaci dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego, z dopuszczeniem na terenie **3MW/U** zmiany sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem terenu;
- dla budynków chronionych planem wskazanych na rysunku planu:
  - ochronę w zakresie części frontowych budynków, poprzez zachowanie ich wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połaci dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego,
  - dopuszczenie:

- nadbudowy budynków lub ich części, oznaczonych na rysunku planu jako budynki chronione planem, z zachowaniem charakterystycznych elementów kompozycji elewacji oraz historycznego detalu architektonicznego,
- nadbudowy oficyn, przy czym ich wysokość nie może przekraczać wysokości budynków frontowych,
- zmiany sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem terenu;
- zakaz lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, instalacji teletechnicznych, klimatyzatorów i wentylatorów na elewacjach frontowych budynków, a w przypadku stosowania dachu stromego, również na połączeniach dachowych;
- zachowanie oryginalnej, historycznej nawierzchni brukowej ulicy Wysokiej.

Analizowany projekt mpzp wskazuje również na rysunku strefy stanowisk archeologicznych nr: AZP 52-27/50 oraz AZP 52-27/118, dla których w zapisach projektu uchwały nie wprowadzono żadnych ustaleń, gdyż kwestie te regulują przepisy odrębne. W związku z powyższym niniejsza prognoza nie zawiera informacji na temat oddziaływania ustaleń projektu planu na przedmiotowe strefy występowania stanowisk archeologicznych.

Reasumując, ze względu na zakres i charakter wprowadzonych zapisów dotyczących elementów dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zachowanie i właściwą ochronę zlokalizowanych na analizowanym obszarze elementów dziedzictwa kulturowego o wyjątkowych walorach architektonicznych i urbanistycznych.

Przewiduje się, iż realizacja ustaleń mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu nie będzie stanowić przyczyny wystąpienia znaczących oddziaływań na dobra materialne zlokalizowane zarówno w granicach, jak i w bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania.

Zrealizowanie pojedynczych inwestycji, obejmujących uzupełnienie kwartału śródmiejskiej zabudowy, charakteryzującej się znaczną intensywnością oraz dużymi walorami architektonicznymi, przyczyni się do zwiększenia ilości dóbr materialnych w granicach omawianego obszaru. Zakłada się, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi, wpisującymi się w charakter terenów zabudowy funkcjonującej na obszarze śródmieścia.

Podniesieniu wartości funkcjonującej tu zabudowy sprzyjać może również wprowadzenie szczegółowych ustaleń w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, jak również wprowadzenie ustaleń odnoszących się do ochrony i kształtowania zieleni – w tym szczególnie zapisu nakazującego zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, w tym wskazanych na rysunku planu, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu, jak również nakazu zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Zrealizowanie nowych nasadzeń zieleni (w ramach wymogu uzupełnienia istniejących zadrzewień) o dużych walorach estetycznych wpłynie będzie niewątpliwie na podniesienie atrakcyjności sąsiedztwa funkcjonującej tu zabudowy, jak również wykształcenie przyjaznej przestrzeni dla osób przemierzających się przez obszar objęty projektem planu lub zamieszkujących w jego granicach.

Na etapie realizacji poszczególnych inwestycji spodziewać się można natomiast ograniczonych czasowo i przestrzennie oddziaływań na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących dróg, do którego dojść może w konsekwencji wzmożonego ruchu ciężkiego sprzętu budowlanego (niezbędnego w przypadku realizacji tego rodzaju inwestycji). Ze względu na skalę oraz charakter projektowanych inwestycji przewiduje się jednak, że nie będzie to oddziaływanie znaczące, wpływające na kształtowanie zasobów dóbr materialnych w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp.

## **6.10. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000**

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, na obszarze objętym granicami projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego czy też stanowiska dokumentacyjnego. Stąd też nie zaistniała konieczność wprowadzenia do projektu mpzp zapisów odnoszących się do konieczności ochrony tego rodzaju terenów.

Wśród obszarów podlegających ochronie, znajdujących się w najmniejszej odległości od analizowanego obszaru wskazać należy tereny Parku Cytańskie (zlokalizowany w odległości ok. 1,3 km

od północnej granicy obszaru projektu planu), współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005, włączony do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Obszar „Fortyfikacje w Poznaniu”, obejmujący pierścień poznańskich fortów (18 fortów głównych i pośrednich), Cytadelę oraz schrony na Sołaczu, powołany został w celu ochrony unikatowych miejsc zimowania nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Analizując prognozowany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu granic wspomnianego powyżej OZW „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005, przede wszystkim uwzględniono informacje dotyczące czynników stanowiących potencjalne zagrożenie dla utrzymania zimowisk nietoperzy (dla ochrony których powołano wspomniany obszar). Wśród nich wymienia się przede wszystkim zmiany mikroklimatu w obrębie miejsc hibernacji oraz płoszenie zwierząt w okresie zimowym, a więc działania odnoszące się bezpośrednio do samych obiektów stanowiących miejsca hibernacji nietoperzy. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp nie będzie stanowić potencjalnej przyczyny wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na przedmiot ochrony obszaru PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”. Czynnikiem wpływającym w sposób bardzo istotny na wyeliminowanie ryzyka wystąpienia oddziaływań jest w tym przypadku znaczna odległość od obszarów podlegających ochronie, jak również brak występowania w granicach obszaru projektu mpzp terenów obejmujących powierzchnie o dużym znaczeniu w kontekście kształtowania systemu przyrodniczego miasta.

Podsumowując, z uwagi na znaczne oddalenie od obszarów podlegających ochronie, jak również dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów w granicach obszaru projektu mpzp, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), wynikających z realizacji zapisów wspomnianego projektu planu. Jednocześnie należy podkreślić, iż przedmiotowy projekt planu miejscowego wprowadza szereg ustaleń, których pełna i docelowa realizacja sprzyjać będzie możliwie maksymalnej ochronie poszczególnych komponentów środowiska.

#### **6.11. Oddziaływanie transgraniczne**

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

### **7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA**

Skutki realizacji postanowień analizowanego mpzp podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych

opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy natomiast pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

## 8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Możliwość rozważania różnego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu została ograniczona przede wszystkim z uwagi na skalę trwałego zainwestowania terenów zlokalizowanych w jego granicach, jak również poprzez zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania.

Możliwość realizacji zamierzeń inwestycyjnych o parametrach i wskaźnikach zabudowy odbiegających w sposób istotny od zaproponowanych w omawianym projekcie planu ograniczona została również z uwagi na położenie przedmiotowych terenów w zasięgu obszaru podlegającego ochronie na podstawie przepisów odrębnych – układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A231 decyzją z dnia 14 marca 1980 r. i podlegającego przepisom ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Niemniej, podczas prowadzonych prac planistycznych rozpatrywano rozwiązania alternatywne w zakresie układu nowoprojektowanej zabudowy na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Rozważano 3 koncepcje:

- lokalizacji nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary oraz od strony ul. św. Marcin przez bryłę kościoła,
- lokalizacji nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary z wycofaniem od strony ul. św. Marcin na wysokości kościoła,
- lokalizacji nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary z wycofaniem od strony ul. św. Marcin na wysokości kościoła i ścięciem narożnika nowego budynku zapewniającym widok na kościół oraz lokalizacją od strony ul. św. Marcin placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią i nawierzchniami utwardzonymi.

Ostatecznie zdecydowano się na ostatnią z koncepcji, uwzględniającą sąsiedztwo zabytkowego kościoła św. Marcina poprzez wycofanie i ścięcie bryły budynku pozwalające na nie przesłanianie na niego widoku. Realizacja natomiast placu zagospodarowanego zielenią ozdobną wpłynie pozytywnie na podniesienie walorów krajobrazowych w otoczeniu obiektu zabytkowego.

Podsumowując, zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalne, ustalenia w zakresie sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów, warunków dla lokalizacji projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi terenów infrastrukturą techniczną i komunikacyjną gwarantują dalsze prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru.

## 9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu. Prognoza składa się z ośmiu części.

W pierwszej części omówiono przedmiot opracowania, podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobraz.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu. Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXXIV/780/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 5 lipca 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu. Planem miejscowym objęty został obszar o powierzchni 3,5 ha, ograniczony następującymi granicami: ul. B. Krysiwiczka, ul. Piekary, ul. Św. Marcin, ul. Wysoką, ul. R. Szymańskiego, wraz z ul. B. Krysiwiczka i ul. Piekary oraz fragmentem ul. Św. Marcin.

Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w ścisłym śródmieściu Poznania i odznacza się znaczną intensywnością zabudowy. Charakteryzuje się niekorzystną sytuacją przestrzenną, która wynika przede wszystkim z braku czytelnych zasad zagospodarowania, a także ze standardu występującej tam zabudowy, w części nieodpowiadającej wymogom śródmiejskim.

W granicach proponowanego planu znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, w tym kościół parafialny pw. św. Marcina przy ul. Św. Marcin 13 (decyzja nr A 150 z dnia 25.02.1931 r.), Zespół Szpitala Dziecięcego św. Józefa z kaplicą pw. św. Józefa i Domem Zgromadzenia SS. Miłosierdzia przy ul. Krysiwiczka 7/8 (decyzja nr A 478 z dnia 26.02.2003 r.) oraz kamienica przy ul. Krysiwiczka 5 (decyzja nr A 314 z dnia 17.09.1991 r.).

Obecnie na omawianym terenie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza, zasobów wodnych oraz klimatu akustycznego. Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w ścisłym śródmieściu Poznania i odznacza się znaczną intensywnością zabudowy.

W istniejącym zagospodarowaniu terenu przeważa średniowysoka, zwarta zabudowa miejska w postaci kamienic mieszkalno-usługowych, częściowo o charakterze zabytkowym. W części kamienic zlokalizowanych w granicach projektu planu, którym towarzyszą uszczelnione, niezabudowane powierzchnie wewnętrznych podwórek, prowadzona jest działalność handlowo-usługowa, hotelowa, gastronomiczna, użyteczności publicznej itp. W obrębie podwórek zlokalizowane są zazwyczaj garaże, przybudówki lub małe prowizoryczne budynki gospodarcze.

W granicach analizowanego projektu planu znajduje się także zabudowa usługowa, w tym kościół parafialny pw. św. Marcina zlokalizowany przy ul. Św. Marcin (obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A 150 z dnia 25.02.1931 r.), Zespół Szpitala Dziecięcego św. Józefa z kaplicą pw. św. Józefa i Domem Zgromadzenia SS. Miłosierdzia przy ul. Krysiwiczka (obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A 478 z dnia 26.02.2003 r.), biurowiec przy ul. Piekary 7, a także hotel Desilva Premium Poznań zlokalizowany przy ul. Piekary 5.

Na niezabudowanym narożniku ulic św. Marcin i Piekary funkcjonuje parking gruntowy dla samochodów, od strony ul. Piekary zlokalizowanych jest kilka obiektów handlowych (w formie niewielkich, tymczasowych pawilonów), natomiast wzdłuż ul. św. Marcin sezonowo rozstawiane są ogródki gastronomiczne i food track-i. W granicach proponowanego planu znajdują się jeszcze dwa inne parkingi, zlokalizowane przy ul. Krysiwiczka i ul. Wysokiej.

Obszar objęty granicami projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu stanowi część układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A231 decyzją z dnia 14 marca 1980 r.

Analizowany obszar sąsiaduje przede wszystkim z terenami zwartej zabudowy śródmiejskiej, a także mniej licznej zabudowy usługowej, jak zlokalizowana od strony ul. św. Marcin galeria handlowa (Galeria MM), czy trzy 15-kondygnacyjne wieżowce zlokalizowane po zachodniej stronie ul. Piekary. Od północnego-wschodu (w rejonie zbiegu ulic Wysokiej i R. Szymańskiego) obszar projektu planu sąsiaduje z placem Wiosny Ludów, natomiast od południa – od strony ul. Ogrodowej z terenem zieleni urządzonej – parkiem im. J.H. Dąbrowskiego, zajmującym dość znaczną – jak na warunki śródmiejskie – powierzchnię.

Obszar położony jest w zasięgu równiny erozyjnej wód roztopowych, która jest formą geologiczną pochodzenia wodnolodowcowego. Granice tej denudacyjnej formy terenu wyznaczają długie stoki wysoczyzny morenowej stąd teren objęty opracowywanym planem posiada duże nachylenie w kierunku wschodnim.

Obszar projektu charakteryzuje się spadkiem powierzchni od północnego zachodu – przy zbiegu ulic Piekary i św. Marcin z poziomu 74,8 m n.p.m. – w kierunku wschodnim – przy zbiegu ulic Wysokiej i R. Szymańskiego, gdzie osiąga poziom 61,9 m n.p.m.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”<sup>66</sup>, na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. na całym obszarze projektu planu zalegają nasypy (budowlane i niebudowlane) pochodzenia antropogenicznego. Na głębokości 4-5 m p.p.t. w budowie geologicznej obszaru opracowania występują plejstocenyjskie gliny zwałowe zbudowane z glin, piasków gliniastych z domieszką pyłów i piasków. Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych, analizowany obszar projektu planu charakteryzuje się występowaniem warunków ograniczonych i przeciętnych dla zabudowy<sup>67</sup>.

Na całym obszarze objętym projektem analizowanego planu miejscowego, z uwagi na istniejące intensywne zainwestowanie znajdują się grunty zabudowane (B)<sup>68</sup>.

Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych.

Obszar projektu planu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060). Na całym analizowanym terenie nie występują cieki i zbiorniki wodne. W granicach opracowania występują w głównej mierze podziemne wody plejstocenyjskie i holocenyjskie. Średnia głębokość zalegania I zwierciadła wody gruntowej wynosi powyżej 4,5 m p.p.t. Zwierciadło ma charakter swobodny, a głębokość jego zalegania zależy w dużej mierze od stanów wody w pobliskiej Warcie oraz w innych ciekach. Powołując się na informacje zawarte w Atlasie geologiczno-inżynierskim, pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje przeważnie na głębokości 10-15 m p.p.t., jedynie w rejonie ul. B. Krysiwiczki występuje ono głębiej (15-20 m p.p.t.)<sup>69</sup>.

W granicach omawianego terenu występuje intensywna zabudowa kubaturowa, której towarzyszą trwale uszczelnione powierzchnie (zabetonowane podwórza, chodniki, podesty itd.), z niewielkimi skrawkami przepuszczalnego gruntu, praktycznie uniemożliwiające rozwój pospolitych gatunków roślin. W chwili obecnej, w zasadzie jedynym większym terenem umożliwiającym infiltrację wód opadowych i roztopowych do gruntu, zagospodarowanym zielenią, jest niewielki teren zieleni przykościelnej, ograniczony od północy budynkiem kościoła św. Marcina, natomiast od południa dochodzący do ul. Wysokiej. Grupa zadrzewień porasta również fragment gruntowego parkingu zlokalizowanego po południowej stronie ul. Wysokiej. Zieleń w zamkniętych, utwardzonych asfaltem i betonem podwórzach kamienic ograniczona jest natomiast w większości do ozdobnych gatunków bylin i niewielkich krzewów sadzonych w donicach.

Ze względu na położenie analizowanego obszaru w zurbanizowanej części miasta oraz charakter użytkowania części obszaru opracowania, tutejsza fauna jest stosunkowo uboga. Występują tu gatunki synantropijne, które nie mają wysokich wymagań środowiskowych, i które dobrze przystosowały się do życia w środowisku silnie przekształconym przez człowieka, związanym z miejscem zamieszkania człowieka lub z jego działalnością.

Trzeci rozdział prognozy dotyczy analizy problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, w którym odniesiono się do następujących zagadnień:

- Projekt planu położony jest poza terenami objętymi prawnymi formami ochrony przyrody, stąd nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń mpzp z tym związanych.
- Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi.
- Jako istotny problem, mający znaczenie dla sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów w granicach przedmiotowego obszaru, wskazać można natomiast występowanie niekorzystnych

<sup>66</sup>Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-1

<sup>67</sup>J.W.

<sup>68</sup>mapa glebowo-rolnicza

<sup>69</sup>Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-1

warunków gruntowych oraz położenie w obszarze zagrożonym ruchami masowymi ziemi, które mogą się rozwijać na stropie iłów.

- Na omawianym obszarze sporadycznie mogą pojawiać się gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym przede wszystkim gatunki chronionych ptaków. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie *o ochronie przyrody*, rozporządzeniu *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.
- Środowisko przyrodnicze i krajobraz analizowanego obszaru, z uwagi na lokalizację oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w jego granicach, ulegały silnym przekształceniom na skutek wielowiekowej działalności człowieka. Istotnym problemem, dotyczącym terenów całego Śródmieścia, jest zatem skala występujących przekształceń poszczególnych elementów środowiska naturalnego oraz postępujący proces zabudowywania terenów niezagospodarowanych oraz zmniejszania udziału terenów zagospodarowanych zielenią. Pomimo braku zinwentaryzowania w granicach omawianego obszaru większych powierzchni zagospodarowanych zielenią, niezwykle istotne będzie utrzymanie nawet niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią, towarzyszących funkcjonującej tu zwartej zabudowie. Równie ważnym aspektem, jaki powinien zostać uregulowany w projekcie planu, będzie ochrona istniejącej zieleni – w tym szczególnie cennych drzew (dwa jesiony wyniosłe rosnące na terenie parkingu przy ul. Wysokiej oraz tuż obok niego w obrębie prywatnej posesji, klon zwyczajny i platan klonolistny rosnące przy ul. Piekary) oraz zieleni urządzonej w otoczeniu kościoła św. Marcina, a także umożliwienie wprowadzenia nowych nasadzeń drzew w granicach obszaru projektu mpzp. Podjęcie działań mających na celu utrzymanie lub wprowadzenie nawet niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią jest niezwykle istotne z uwagi na konieczność ograniczenia zjawiska trwałego uszczelniania powierzchni ziemi na terenach całego Śródmieścia.
- Występujące w bezpośrednim otoczeniu obszaru opracowania źródła hałasu komunikacyjnego, przede wszystkim hałasu samochodowego, oddziałują na zabudowę zlokalizowaną bezpośrednio wzdłuż ulic: Św. Marcin, B. Krysiwiczka oraz Piekary, ale tylko ul. Św. Marcin powoduje obecnie przekroczenia zastosowanych standardów akustycznych w środowisku. Długookresowy średni poziom hałasu samochodowego od ul. Św. Marcin – wzdłuż północnej granicy opracowania – kształtuje się na poziomie wartości: ok.  $L_{DWN} = 71-72$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok.  $L_N = 64-65$  dB, w porze nocnej. Natomiast hałas samochodowy od pozostałych ulic otaczających obszar projektu planu wynosi w granicach przedmiotowego opracowania: wzdłuż granicy wschodniej – od ul. B. Krysiwiczka: ok.  $L_{DWN} = 60-68$  dB oraz ok.  $L_N = 52-61-62$  dB, a wzdłuż granicy zachodniej – od ul. Piekary: ok.  $L_{DWN} = 64-67$  dB oraz ok.  $L_N = 55-56$  dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz w porze nocnej. Niestety, aktualna *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*<sup>70</sup> nie określiła zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego od ul. Wysokiej, ani od ul. R. Szymańskiego. Oczekuje się jednak, że ruch samochodowy odbywający się tymi ulicami nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku dla położonej wzdłuż tych ulicy zabudowy mieszkaniowej. Na obszar projektu planu oddziałuje także hałas tramwajowy z ul. Święty Marcin, ale w znacznie mniejszym stopniu. Długookresowy średni poziom hałasu tramwajowego wzdłuż niewielkiego odcinka północnej granicy obszaru projektu planu osiąga maksymalnie następujące wartości: ok.  $L_{DWN} = 55-68$  dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok.  $L_N = 50-54$  dB, w porze nocnej.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu oraz ich powiązaniu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania. Przedmiotowy obszar charakteryzuje się niekorzystną sytuacją przestrzenną, która

<sup>70</sup> *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

wynika przede wszystkim z braku czytelnych zasad zagospodarowania, a także ze standardu występującej tam zabudowy, w części nieodpowiadającej wymogom śródmiejskim. Dla terenu bezpośrednio sąsiadującego z obszarem proponowanego planu – placu Wiosny Ludów - Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Poznania zorganizował w 2004 r. konkurs na studium programowo – przestrzenne. Zwycięski zespół zaprezentował koncepcję, w oparciu o którą Miasto ma zamiar wprowadzić zmiany w sposobie zagospodarowania oraz użytkowania terenu ww. placu. W związku z powyższym, zaistniała konieczność uporządkowania terenu, znajdującego się w najbliższym sąsiedztwie placu Wiosny Ludów. Sporządzenie i uchwalenie mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” umożliwi stworzenie kompleksowego rozwiązania urbanistycznego, nawiązującego w swych ustaleniach do planowanych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania placu Wiosny Ludów. Plan pozwoli na sformułowanie rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych, w tym szczególnie na stworzenie kompleksowego rozwiązania komunikacyjnego, usprawniającego obsługę komunikacyjną przedmiotowego terenu oraz na określenie zasad zagospodarowania terenu przy ul. Wysokiej.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MW/U**, **2MW/U** i **3MW/U**,
- teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-L**, **2KD-L**, **1KD-D**, **2KD-D** i **3KD-D**,
- teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony na rysunku planu symbolem **kx**,
- teren placu miejskiego, oznaczony na rysunku planu symbolem **kp**.

Analizowany obszar stanowi fragment zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, podlegającego ochronie konserwatorskiej, dlatego projekt planu zakłada ochronę i zachowanie obecnego układu zwartej zabudowy śródmiejskiej.

Na rysunku planu wskazano liczne budynki, które na podstawie mpzp będą podlegały ochronie. Ustalono dla nich ochronę w zakresie części frontowych budynków, poprzez zachowanie ich wysokości, ukształtowania bryły, artykulacji elewacji, kąta nachylenia połaci dachowych oraz historycznego detalu architektonicznego. Projekt planu zakłada również lokalizację nowej zabudowy w miejscach aktualnie jeszcze nie zainwestowanych, chociaż biorąc pod uwagę stopień zabudowy obszaru, nowych inwestycji nie będzie dużo. Nowe inwestycje budowlane, w ramach uzupełnienia kwartału istniejącej zabudowy, przewidywane są głównie na terenie **3MW/U**, gdzie projekt planu zakłada uzupełnienie zabudową ciągu ulicy Wysokiej, a także realizację kilku budynków na niezabudowanych działkach położonych wewnątrz tego kwartału (z domkami pierzei od ul. Piekary i ul. B. Krysiwicza). Nowa zabudowa zaprojektowana została również na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Ponadto na terenie oznaczonym w projekcie planu symbolem **kp**, zlokalizowanym pomiędzy kościołem św. Marcina a nowoprojektowanym budynkiem na narożniku ulic Piekary i św. Marcin, przewiduje się lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

Do najważniejszych ustaleń projektu mpzp w kontekście przedmiotowej prognozy należą zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wśród których wskazano:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu;
- zachowanie i ochronę istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu;
- lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**,
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:



- dla terenów **MW/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
- w przypadku lokalizacji na terenie **UK** obiektów zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży lub domów opieki społecznej, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Korzystnie na kształtowanie warunków akustycznych w środowisku, w granicach opracowania projektu planu oraz w jego otoczeniu, wpłyną również ustalenia sformułowane w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które przewidują na terenach dróg – dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych, z wyłączeniem ekranów akustycznych, oraz dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu.

Eliminowaniu konfliktów służyć będzie także zakaz lokalizacji na terenie **MW/U** stacji paliw, warsztatów, myjni samochodowych, stacji kontroli pojazdów, blacharni, lakierni.

W prognozie opisano powiązania z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania i stwierdzono, że projekt planu nie narusza jego ustaleń.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia ustaleń projektu planu. W tym zakresie odniesiono się do następujących dokumentów:

- Europejskiej Konwencji Krajobrazowej z dnia 20 października 2000 r.,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1)
- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku.

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

Projekt planu stanowi fragment zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, podlegającego ochronie konserwatorskiej, z licznymi budynkami wskazanymi do ochrony na mocy ustaleń projektu planu. Projekt planu zakłada ochronę i zachowanie obecnego układu zwartej zabudowy śródmiejskiej, a na rysunku planu wskazano liczne budynki, które na podstawie mpzp będą podlegały ochronie. Analizowany projekt planu zakłada również lokalizację nowej zabudowy w miejscach aktualnie jeszcze nie zainwestowanych, chociaż biorąc pod uwagę stopień zabudowy obszaru, nowych inwestycji nie będzie dużo. Nowe inwestycje budowlane, w ramach uzupełnienia kwartału istniejącej zabudowy, przewidywane są głównie na terenie **3MW/U**, gdzie projekt planu zakłada uzupełnienie zabudową ciągu ulicy Wysokiej, a także realizację kilku budynków na niezabudowanych działkach położonych wewnątrz tego kwartału (z domknięciami pierzei od ul. Piekary i ul. B. Krysiwicza). Nowa zabudowa zaprojektowana została również na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Ponadto na terenie oznaczonym w projekcie planu symbolem **kp**, zlokalizowanym pomiędzy kościołem św. Marcina a nowoprojektowanym budynkiem na narożniku ulic Piekary i św. Marcin, przewiduje się lokalizację placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią oraz z nawierzchniami utwardzonymi.

Z uwagi na charakter i skalę inwestycji, których realizację dopuszczają ustalenia przedmiotowego projektu mpzp, przewiduje się, że zmiany w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów dotyczyć będą jedynie powierzchni zlokalizowanych w zasięgu terenów silnie przekształconych. Niemniej, część inwestycji związana będzie z możliwością wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska o niewielkiej skali. Zakłada się jednak, że ze względu na niewielką skalę projektowanych inwestycji, a przede wszystkim

dotychczasowy stopień przekształcenia poszczególnych komponentów środowiska (na terenie ścisłego centrum miasta, w obrębie którego zlokalizowany jest przedmiotowy obszar), oddziaływania te nie będą obejmować zjawisk o istotnym, negatywnym charakterze.

Pomimo niewielkiej skali prognozowanych, negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą wystąpić w konsekwencji pojedynczych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja pozwoli na ograniczenie w maksymalnym możliwym stopniu prognozowanych oddziaływań na środowisko, wynikających z realizacji ustaleń dotyczących lokalizacji projektowanych inwestycji. W tym zakresie, w projekcie określono m.in. maksymalne powierzchnie zabudowy (na wskazanych pod zabudowę terenach **MW/U** i terenie **UK**) oraz minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej, jakie muszą być zachowane w obrębie działek budowlanych. Wśród najbardziej istotnych – z punktu widzenia ograniczenia ryzyka wystąpienia ewentualnych niekorzystnych zmian w środowisku – zapisów wskazać należy natomiast szereg ustaleń projektu mpzp w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, czy też zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, nakaz ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub w granicach planu;
- zachowanie i ochronę istniejących cennych drzew, wskazanych na rysunku planu;
- lokalizację stref zieleni na terenach **UK** i **3MW/U**,
- nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
  - dla terenów **MW/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - dla obiektów zamieszkania zbiorowego jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
  - w przypadku lokalizacji zabudowy związanej z usługami oświaty oraz sportu i rekreacji, domów opieki społecznej oraz usług opieki zdrowotnej odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów szpitali w miastach;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Zakres wprowadzonych do projektu mpzp zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska uznaje się za właściwy i wystarczający. Należy jednak zaznaczyć, iż warunkiem zachowania dotychczasowego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach omawianego obszaru, będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawa, zwłaszcza w zakresie ochrony jakości powietrza oraz ochrony przed hałasem.

W wyniku przeprowadzonej analizy, uwzględniającej obecny stan i charakter poszczególnych komponentów środowiska w granicach przedmiotowego obszaru, a także skalę oddziaływań związanych z realizacją inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, stwierdzono, iż pełna i docelowa realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu nie będzie stanowiła przyczyny pojawienia się oddziaływań mających szczególnie negatywny wpływ na środowisko. Ponadto, respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp ustaleń określających wskaźniki i parametry kształtowania zabudowy na terenach przeznaczonych pod zabudowę, jak również ustaleń określających zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, pozwoli na kształtowanie terenów o uporządkowanym krajobrazie.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko, która może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMŚ, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

W części ósmej prognozy omówiono rozpatrywane na etapie sporządzania koncepcji projektu planu rozwiązania alternatywne. Podkreślono, że możliwość rozważania różnego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach projektu mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ” w Poznaniu została ograniczona przede wszystkim z uwagi na skalę trwałego zainwestowania terenów zlokalizowanych w jego granicach, jak również poprzez zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Ponadto możliwość realizacji zamierzeń inwestycyjnych o parametrach i wskaźnikach zabudowy odbiegających w sposób istotny od zaproponowanych w omawianym projekcie planu ograniczona została również z uwagi na położenie przedmiotowych terenów w zasięgu obszaru podlegającego ochronie na podstawie przepisów odrębnych – układu urbanistyczno-architektonicznego centrum miasta Poznania, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A231 decyzją z dnia 14 marca 1980 r. i podlegającego przepisom ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Niemniej, podczas prowadzonych prac planistycznych rozpatrywano rozwiązania alternatywne w zakresie układu nowoprojektowanej zabudowy na narożniku ulic św. Marcin i Piekary, gdzie kiedyś istniała kamienica zamykająca pierzeję ul. Piekary. Rozważano 3 koncepcje:

- lokalizacji nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary oraz od strony ul. św. Marcin przez bryłę kościoła,
- lokalizacji nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary z wycofaniem od strony ul. św. Marcin na wysokości kościoła,
- lokalizacji nowej zabudowy w sposób pozwalający na kontynuację linii zabudowy wyznaczonej przez istniejące już kamienice zlokalizowane wzdłuż ul. Piekary z wycofaniem od strony ul. św. Marcin na wysokości kościoła i ścięciem narożnika nowego budynku zapewniającym widok na kościół oraz lokalizacją od strony ul. św. Marcin placu miejskiego dla pieszych wraz z zielenią i nawierzchniami utwardzonymi.

Ostatecznie zdecydowano się na ostatnią z koncepcji, uwzględniającą sąsiedztwo zabytkowego kościoła św. Marcina poprzez wycofanie i ścięcie bryły budynku pozwalające na nie przesłanianie na niego widoku. Realizacja natomiast placu zagospodarowanego zielenią ozdobną wpłynie pozytywnie na podniesienie walorów krajobrazowych w otoczeniu obiektu zabytkowego.